

Vážení spoluobčania!

Opäť je tu obdobie, keď začíname bilancovať uplynulý rok, hodnotiť vykonanú prácu a pripravovať sa na prežitie najkrajších sviatkov v roku - Vianoc.

V práve sa končiacom roku som aj ja ako primátor mesta musel vynaložiť omnoho viac úsilia a energie na plnenie mojich pracovných povinností, častejšie ako v predchádzajúcich rokoch som bol nútený cestovať na štátne inštitúcie a úrady, a tak nebolo toľko príležitostí na stretnutia s vami, občanmi Turčianskych Teplíc. Veľmi sa vám za to ospravedlňujem a zároveň vám chcem prisľúbiť, že v budúcnosti sa budem snažiť zariadiť si moje pracovné povinnosti tak, aby sme spoločne mohli vyriešiť čo najviac problémov, ktoré trápia nielen vás, obyvateľov nášho mesta, ale aj jeho návštevníkov a kúpeľných hostí.

Keďže však popri práci sa treba venovať aj vašim rodinám, prežívať spolu chvíle sviatočné, chcem vám zaželať v nadchádzajúcich sviatkoch pokoja a mieru čo najviac radosti, rodinného šťastia, aby ste ich prežili v kruhu svojich najbližších pri rozžiarených vianočných stromčekoch a pri stoloch plných hojnosti.

Ing. Jozef Turčány
primátor mesta

Z ROKOVANIA MESTSKEJ RADY

Mestská rada dňa 4. novembra prerokovala program bytového a tepelného hospodárstva predložený Ing. Jánom Marekom, riaditeľom firmy Teplico, s.r.o., Turčianske Teplice.

V úvode konštatoval, že koncepcia bytového hospodárstva bola schválená na roky 1995 - 2005 a bola orientovaná na tri okruhy: byty pre sociálne neprispôsobivé obyvateľstvo, byty sociálne so základným štandardom a byty ostatné. Postupne mesto odpredávalo byty do osobného vlastníctva pričom z celkového počtu 382 bytov bolo odpredaných 314 bytov. Momentálne mesto vlastní 68 bytov. Ide o byty v prechodnej ubytovni v Diviakoch, 20 bytový dom na ulici Červenej armády a 22-bytový nájomný dom na Horných Rakovciach. V roku 2003 pristúpilo Teplico k nutným opravám strešnej krytiny a obvodového plášťa v prechodnej ubytovni na Ul. 1. mája. V tejto ubytovni sú ubytovaní sociálne menej prispôsobiví občania.

V správe o tepelnom hospodárstve informoval, že cena tepla je od roku 2003 stanovená úradom pre reguláciu sieťových odvetví. V období 1995 - 2003 sa pristúpilo k výmene kotlov na PK Kuzmányho a Horné Rakovce a k plynofikácii prechodnej ubytovne na Ul. 1. mája. Išlo teda o modernizáciu tepelných zariadení, ktorá je potrebná aj pre ďalšie obdobie s prechodom na plnoautomatizované prevádzky.

V tomto bode primátor mesta Ing. Jozef Turčány informoval prítomných členov mestskej rady o zámere v rozvoji bytovej politiky v meste, v ktorom je plánovaná výstavba 2 nájomných bytových domov so 14 a 16 bytovými

jednotkami v lokalite Horné Rakovce. Mesto plánuje využiť jestvujúce finančné možnosti zo strany Štátneho fondu rozvoja bývania a Ministerstva výstavby SR Bratislava. Ide o možnosť získať nenávratný príspevok, ako aj možnosť čerpania dlhodobého úveru.

Ďalším bodom programu mestskej rady bol návrh dodatku k všeobecne záväznému nariadeniu mesta o mestskej polícii, ktorý bol spracovaný na základe zmien v zákone o mestskej polícii. V tomto bode sa poslanci mestskej rady zaoberali aj opatreniami na zlepšenie činnosti mestskej polície. Poslanci navrhli do opatrení zapracovať spoluprácu polície s výbormi mestskej časti pri riešení problémov pri dodržiavaní poriadku na verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach, prevádzkových hodín v reštauračných a pohostinských zariadeniach, držania psov, chovu domácich zvierat a pod.

Primátor mesta oboznámil prítomných o avizovanom znížení počtu policajtov v OO PZ SR Turčianske Teplice od 1.januára 2004 a na základe tejto skutočnosti navrhol komplexnejšie sa zaoberať riešením bezpečnosti v meste či už zo strany policajného zboru alebo zo strany mestskej polície. Bude potrebné prehodnotiť, koľko mestskej polície bude mať mesto a aký je prínos bezpečnostnej služby Zásah 8 Bojnice a pod., v nadväznosti aj na rozpočet roku 2004.

Všetky tieto materiály budú ešte prerokované v mestskom zastupiteľstve v mesiaci decembri 2003 a na základe pripomienok všetkých poslancov dopracované a definitívne na najbližšie obdobie uzatvorené.

Ing. Eva Malíšová, prednosta MsÚ

TRH PRÁCE

Voľné pracovné miesta v okresoch Turčianske Teplice a Martin

Voľné pracovné miesta v okrese Turčianske Teplice:

Nazov profesie	Nazov firmy	Adresa pracoviska	Telefon	Pož.kvalif.	Prax
1 administratívny pracovník	KVIATKOVSKÝ PETER P.K.	Kollárovo nám.33,Mošovce	0905643771	US	00
2 administratívny zamestnanec	ING.SADLOŇ MICHAL	ANP 410,Mošovce	0907654116	USO	00
3 čašník, servírka	PENZIÓN LÍZA TURČEK	Dolný Turček 247	0905578791	SO	00
4 kuchár	PENZIÓN LÍZA TURČEK	Dolný Turček 247	0905578791	SO	02
5 manažér prevádzky	KVIATKOVSKÝ PETER P.K.	Kollárovo nám.33,Mošovce	0905643771	USO	02
6 murár	DOMBYT S.R.O. MARTIN	Budovateľov 3A,Martin	043/4238934	vyuč.	05
7 murár	GO-TEAM TURČ.TEPLICE	Banská 528/18,T.Teplice	043/4923022	vyuč.	02
8 pilčík-pásová píla	GHC GROUP S.R.O.	1. Mája 848/31, Diviaky	043/4901152	SO	05
9 predavač textilu	KOLENOVÁ OLGA	Rakša 76	0905891370	vyuč.	00
10 predavač zmiešaného tovaru	ORPEX-M.POVAŽANOVÁ	Dubové, 209	043/4901325	SO	00
11 robotník v drevovýrobe	GHC GROUP S.R.O.	1. Mája 848/31, Diviaky	043/4901152	zakl.	00
12 robotník verejnoprospeš. prác	OBEC TURČEK	Obecný úrad Turček 123	4956560	zakl.	00
13 robotník-automobilový priemysel	STAVSTROJ-DELTA II	Štefánikova 78, Bardejov	043/49282165	vyuč.	00
14 robotník-VPP	OBEC DUBOVÉ	038 23 Dubové,50	043/4921053	zakl.	00
15 robotník-VPP	OBEC MALÝ ČEPČÍN	Malý Čepčín	4947121	zakl.	00
16 strojník	ZÁSAH 8 A.S. BOJNICE	Prievidzská 954/26,Bojnice	5431333	vyuč.	00
17 údržbár strojov a zariadení	GHC GROUP S.R.O.	1. Mája 848/31, Diviaky	043/4901152	SO	02
18 vedúci drevárskej výroby	GHC GROUP S.R.O.	1. Mája 848/31, Diviaky	043/4901152	USO	05
19 vodič nákladného automobilu	AUTODOPRAVA-M.KAPUSTA	Tehelná 1153/11,T.Teplice	0905586994	SO	00
20 výrobnobchodný manager	TURČ.AGRÁRNA SPOLOČNOS	R.Viesta 22,Martin	043/4308521	VS	00
21 zvärač kovov-brusič	AFE FOUNDRY S.R.O.	Robotnícka 38,Martin	043/4244105	vyuč.	00

Voľné pracovné miesta v okrese Martin:

Nazov profesie	Nazov firmy	Adresa pracoviska	Telefon	Pož.Kvalif.	Prax
1 asistentka-sekretárka	ALBA S.R.O.	Jilemnického 8,Martin	4210411	USV	08
2 automechanik nákl.automobilov	GAT S.R.O.	Martin, Kollárova 85	4282006	vyuč.	02
3 barman	JÁN KOŠMAN-BEST OF	Alexandrova 5,Martin	0908567076,4301790	vyuč.	00
4 brusič kovov	STATON S.R.O.	Sadova 1148,Turany	4292638	US	02
5 cukrárka	CUKRÁREŇ - NAŇKA	Pribovce 305	4294106	vyuč.	02
6 čašník	ESSPRESSO,ADAMKOVIČOVÁ	Kláštor pod Znievom 55,	0907833356	vyuč.	00
7 čašník	FRITO A.CHLADNUCHOVÁ	29.augusta 16, Martin	4237726	vyuč.	03
8 čašník	REŠTAURÁCIA JANTÁR	Martin, Kozmonautov 2/15	4288398,0905873705	vyuč.	00
9 čašník jedál	HOMAC,S.R.O-HOTEL LUNA	Medňanského 18,Martin	4281894	US	00
10 čašník, servírka	BÍZIK MIROSLAV	Jánošíkova 731/6,Turany	0903544598	US	02
11 elektrotechnik	HORMANN SLOVAKIA S.R.O.	ČA č. 25, Martin	4306521,0905868131	US	00
12 elektrotechnik-automatizácia	VAW SPOL.S R.O.	Hlavná 3, Sučany	4293562	USO	03
13 frézár	INVESTIK S.R.O.	Na Bystričku 14,Martin	4300531,4300533	US	06
14 frézár	ATEMA A.S.MARTIN	ČSA 6, Martin	4134927	vyuč.	02
15 frézár - nastavovač	MVS S.R.O. MARTIN	Komenského 19,Martin	4208503	vyuč.	05
16 hasič, záchranár	GROUP 4 FALCK SERVIS	Bratislava, Višňová 16	0903228166	US	05
17 kalič	INVESTIK S.R.O.	Na Bystričku 14,Martin	4300531,4300533	SO	04
18 klampiar-pokryvač	LIZÁK DUŠAN	Nešporova 22, Martin	4222005,0903500707	vyuč.	01
19 konštruktér	TEAM INDUSTRIES S.R.O.	Robotnícka 36, Martin	4210813	VS	00
20 kováč	KLF-ZVLMTK S.R.O.	Robotnícka 14/947,Martin	4242998	vyuč.	00
21 krajčírka	KETY KATARÍNA BUŠÁKOVÁS	Kollárova 87A, Martin	0908236629,4230029	vyuč.	02
22 kuchár	PIZZÉRIA LUANA	Záturčianska 36, Martin	0907817600	vyuč.	01
23 kuchár	HOMAC,S.R.O-HOTEL LUNA	Medňanského 18,Martin	4281894	US	00
24 lekárnik	LEKÁREŇ AQUA	Republikánska 6,Vrútky	4220880	VS	00
25 murár	ŠKORPION NAJ	Partizánska 21,Turany	0905393725	vyuč.	00
26 murár-obkladač	IGOR NAGY-NOBYT	29.augusta 8,Martin	4230905	vyuč.	00
27 obchodný manažér	GITY A.S.	Jilemnického 8, Martin	4288510	VS	02
28 obchodný manažér	S.F.U.DENTAL	Kuzmányho 22,Martin	4300150	vyssie	00
29 obsluha CNC	PMR S.R.O.	Čsl.armády 3/1697,MT	4243916-9	vyuč.	00
30 obsluha CNC	INTERMEC S.R.O. MARTIN	Sučianska cesta 31,Martin 8	4283277	vyuč.	00
31 obsluha CNC frézy	STATON S.R.O.	Sadová 1148,Turany	4292638	US	25
32 obsluha paliac.laser.CNC stroj	PMR S.R.O.	Čsl.armády 3/1697,MT	4243916-9	vyuč.	00
33 operátor dokladového centra	GITY A.S.	Jilemnického 8, Martin	4288510	USO	02
34 ošetrovateľ ošipaných	AGROMASO,DRUŽSTVO	Družstevná 1180,Turany	0905567234	zakl.	00
35 pracovník bezpečnostnej služby	SAMCOR S.R.O. L.MIKULÁŠ	Prior-DELVITA, Martin	0905234428	SO	00
36 predajca-obchodný stupca	ALBA S.R.O.	Jilemnického 8,Martin	4210411	US	05
37 predavač lahôdok	DELVITA SK S.R.O.	Nám SNP 2, Martin	4224296	vyuč.	00
38 predavač potrav.tovaru	FRITO A.CHLADNUCHOVÁ	29.augusta 16, Martin	4237726	vyuč.	03
39 predavač potravín	MIROSA	P.V.Rovnianka K04, Martin	4277504	vyuč.	00
40 projektant	ING.TIBOR FERENČÍK- TZB	Priehradka 20, Martin	0905560997,4307722	USO	00
41 servisný technik	VAW SPOL.S R.O.	Hlavná 3, Sučany	4293562	USO	03
42 skladník	PMR S.R.O.	Čsl.armády 3/1697,MT	4243916-9	vyuč.	00
43 stavebný elektrikár	TERNOTECH S.R.O.	Nábřežná 17,Vrútky	0904908654	vyuč.	02
44 stavebný zámočník	TERNOTECH S.R.O.	Nábřežná 17,Vrútky	0904908654	vyuč.	02
45 stolár	PAL-TRANS S.R.O.	Družstevná 14,Turany	0905984320	vyuč.	00
46 stolár,drevomodelár a rezbár	UMELECKÉ REMESLÁ-STOLÁR	Kláštor pod Znievom 109	4933203	vyuč.	00
47 strojársky technik	ALBA S.R.O.	Jilemnického 8,Martin	4210411	VS	05
48 sústružník	INVESTIK S.R.O.	Na Bystričku 14,Martin	4300531,4300533	US	06
49 sústružník kovov, frézár	UMELECKÉ REMESLÁ-STOLÁR	Kláštor pod Znievom 109	4933203	vyuč.	00
50 šička, krajčírka	MONA-B.VYBOCH	Franc.partizánov 38,Vrútky	0903521084,4306571	vyuč.	00
51 technolog-programátor	PMR S.R.O.	Čsl.armády 3/1697,MT	4243916-9	USO	00
52 vodič nákladného automobilu	GAT S.R.O.	Martin, Kollárova 85	4282006	SO	02
53 vychovávateľ so špec.pedagog.	DOMOV SOC.SLUŽIEB	Lipovec,Pod kanálom 5	4285635	vyssie	00
54 zámočník	INVESTIK S.R.O.	Na Bystričku 14,Martin	4300531,4300533	SO	00
55 zvärač elektrickým oblúkom	AFE FOUNDRY S.R.O.	Prij.prac.-Robotnícka 14	4244105	vyuč.	01

SKVALITŇOVANIE ZDRAVOTNÍCKYCH SLUŽIEB

Nielen k personálnym, ale aj k technickým zmenám dochádza v tomto období na Poliklinike Turčianske Teplice. Zastarané prístrojové vybavenie vyžaduje nielen vysoké náklady na jeho údržbu a prevádzku, ale aj vyššiu náročnosť pri dodržiavaní aplikácie kvalitnej liečby, presnosti vyšetrení, ako aj rýchlosti ošetrenia pacientov.

Aj tieto dôvody viedli vedenie polikliniky k modernizácii prístrojového vybavenia niektorých ambulancií. Zakúpením vyvolávacích kazieta na RTG pracovisko dôjde k lepšej čitateľnosti vyvolaných snímok pri nižších dávkach ožiarovania a tým k presnejšiemu stanoveniu diagnózy. Prístrojové vybavenie oddelenia rehabilitácie bolo zmodernizované novým magnetoterapeutickým prístrojom s dvoma končatinovými a jedným telovým aplikátorom. I keď je magnetoterapia zatiaľ relatívne mladá, liečba pulzným magnetickým poľom prináša dobré výsledky. Ako najvýznamnejšie možno spomenúť zníženie bolesti, protizápalové účinky a urýchľovanie procesov hojenia. Oddelenie tuberkulózy a pľúcnych chorôb dostalo

nový spirometrický prístroj, ktorým sa diagnostikujú dýchacie cesty. Vďaka tomu naši pacienti už nebudú musieť dochádzať za podobným vyšetrením do Martina. Na presnosť vyšetrení v biochemickom laboratóriu má nepochybne vplyv aj prístrojové vybavenie. Na toto pracovisko bola zakúpená nová centrifúga - odstredivka a objemovo prestaviteľná pipeta. V blízkej budúcnosti by bolo potrebné zakúpiť okrem iného i nové sanitné vozidlo, ktoré by určite privítali hlavne naši pacienti. Pri obstarávaní všetkých prístrojov bolo prihliadnuté v prvom rade na kvalitu, čoho výsledkom je fakt, že prístroje boli zakúpené od firiem predstavujúcich svetovú špičku.

Pri návšteve nášho zdravotníckeho zariadenia určite mnohí postrehli, že v jednej z budov prebiehajú drobné prestavby, čím chceme dosiahnuť lepšie využitie a skvalitnenie existujúcich priestorov a ambulancií a zriadiť novú urologickú ambulanciu.

Správca Polikliniky Turčianske Teplice

ORDINAČNÉ HODINY V AMBULANCIÁCH V TURČIANSKYCH TEPLICIACH

Deň	Praktickí lekári pre dospelých									
	MUDr. Jana Štanclová		MUDr. Ladislav Kažmer		MUDr. Milan Velecký		MUDr. Stanislava Daraňová		MUDr. Anna Danišová	
Pon.	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00		07,00-12,00		07,00-12,00		07,00-12,00	
Uto.	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	administratíva	07,00-12,00	administratíva	07,00-12,00	administratíva	07,00-12,00	administratíva
Str.	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	a návštevná služba	07,00-12,00	a návštevná služba	07,00-12,00	a návštevná služba	07,00-12,00	a návštevná služba
Štv.	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00		07,00-12,00		07,00-12,00		07,00-12,00	
Pia.	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00		07,00-12,00		07,00-12,00		07,00-12,00	

Deň	Gynekologické ambulancie				Stomatologické ambulancie					
	MUDr. Patrick Gallo		MUDr. Alena Chlapíková		Ambulancia I.		Ambulancia II.		Školská ambulancia	
Pon.	07,00-12,00	13,00-15,00	07,30-12,00	13,00-14,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00
Uto.	07,00-12,00	13,00-15,00	07,30-12,00	13,00-14,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	09,00-12,00	13,00-15,00
Str.	07,00-12,00	13,00-15,00	10,00-12,00	13,00-16,00	07,00-12,00	13,00-15,00	09,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00
Štv.			07,30-12,00	13,00-14,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00
Pia.	07,00-12,00	13,00-15,00	07,30-12,00		09,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00

Deň	Praktický lekári pre deti						LSPP			
	MUDr. Ľubica Mendelová			MUDr. Zuzana Altmannová*			Pre dospelých a deti*		Stomatologická*	
Pon.	09,30-12,00	07,00-09,00	administratíva,	08,30-11,30	12,30-14,00	administratíva,		15,00-07,00		15,00-17,00
Uto.	07,00-12,00		poradňa,	07,30-11,30		poradňa,		15,00-07,00		15,00-17,00
Str.	07,00-10,30	11,00-15,00	návštevná	07,30-13,30		návštevná		15,00-07,00		15,00-17,00
Štv.	07,00-12,00		služba, škol.	07,30-11,00	12,30-14,00	služba, škol.		15,00-07,00		15,00-17,00
Pia.	09,30-12,00	07,00-09,00	prehliadky	07,30-11,30		prehliadky		15,00-07,00		15,00-17,00

* tel.: 0905 706507

*sob., ned. neprerušité

*sob., ned. 08.00-11.00

Deň	Odborní lekári									
	Očna ambulancia		Diabetologická ambulancia		RTG		SONO*		Ambulancia ORL	
Pon.				10,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,30	
Uto.		11,30-15,30			07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,30	
Str.					07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00		
Štv.				10,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,30	
Pia.	07,00-15,30				07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,00	13,00-15,00	07,00-12,30	

*po telef. objednaní

Deň	Odborní lekári									
	Rehabilitačná ambulancia		Rehabilitačné oddelenie		Neurologická ambulancia		Ortopedická ambulancia		Kožná ambulancia	
Pon.	06,30-14,30		06,30-12,00	13,00-15,00	07,00-13,30				07,00-13,00	
Uto.			06,30-12,00	13,00-15,00			07,00-13,30		07,00-14,00	
Str.			06,30-12,00	13,00-15,00	07,00-13,30				07,00-10,00	
Štv.	06,30-12,00	13,00-14,30	06,30-12,00	13,00-15,00	07,00-13,30				07,00-12,00	
Pia.			06,30-12,00	13,00-15,00			07,00-13,30		07,00-12,00	

Deň	Odborní lekári									
	Chirurgická ambulancia		Psychiatrická ambulancia*		Reumatolog. ambulancia*		Interná ambulancia		Interná ambulancia v USS*	
Pon.	07,00-12,30	13,00-15,00			07,00-14,00		07,00-12,00			
Uto.	07,00-12,30	13,00-15,00		13,00-19,00			07,00-12,00			
Str.	07,00-12,30	13,00-15,00		12,00-18,00	07,00-14,00		07,00-12,00	Akútni a objednaní pacienti		11,30-17,00
Štv.	07,00-12,30	13,00-15,00					10,00-16,30			
Pia.	07,00-12,30	13,00-15,00			07,00-14,00		07,00-12,00			

*dočasne pre PN lekára

*po telef. Objed. - 4901101

*aj pre verejnosť

DROGY - INŠPIRÁCIA ALEBO SMRŤ?!

Mestské centrum zdravia spolu s KIA, v spolupráci s CVČ a žiakmi PaSA pripravili v rámci aktivít Zdravé mesto pre žiakov 8. a 9. ročníka ZŠ na Školskej ulici náučno-výchovnú prednášku s prodidrogovou tematikou, ktorá sa uskutočnila 27. októbra v priestoroch CVČ. Po úvodnom privítaní hostí a účastníkov prednášky Nadou Feriančíkovou, vedúcou KIA, sa žiaci zapojili do hier, v ktorých sa hrovou formou oboznamovali s problematikou drog a následkami po ich požití. Využili svoju tvorivosť a v scénkach konkrétne ukázali, čo môže drogová závislosť spôsobiť a aké ťažké je sa jej zbaviť. Po krátkej prednáške a diskusií deti pochopili, že o problematike týkajúcej sa drog treba hovoriť a že mlčaním sa nič nevyrieši. Celá akcia prebehla v uvolnenej atmosfére. Žiaci sa rozišli s novými poznatkami a vedomosťami, ktoré zužitkujú v ďalšom boji proti drogám.

"ŽIŤ JE NAJKRAJŠIA VEC NA SVETE."

Cicero

DEŇ NEFAJČIAROV

V rámci projektu Zdravých miest sa dňa 19. novembra konala akcia zameraná na boj a prevenciu proti fajčeniu. Mestské centrum zdravia a Kultúrna a informačná agentúra nášho mesta v spolupráci s pracovníčkami Štátneho zdravotného ústavu v Martine vykonali merania výšky hladiny cukru a cholesterolu v krvi zúčastnených občanov nášho mesta a viedli s nimi diskusie o následkoch a škodlivosti fajčenia. Súčasne prebiehala v pešej zóne anketa pre fajčiarov aj nefajčiarov, kde mohli vyjadriť svoj názor týkajúci sa fajčenia. Tejto ankety sa zúčastnilo väčšie percento nefajčiarov.

Výsledky ankety sú takéto:

Zo 46 opýtaných fajčiarov fajčia 3- aby boli zaujímavejší, 12 - lebo ich to baví, 24 - z iného dôvodu a 7 - lebo sú nervózni.

Z 96 opýtaných nefajčiarov nefajčí 54 - lebo to škodí zdraviu, 12 - lebo je to neestetické, 11 - lebo je to drahé a 19 - z iného dôvodu.

ZO ŽIVOTA MESTSKÝCH ČASTÍ - Dolná Štubňa

Maj čas pre starších ľudí. Príliš veľa sa o nich hovorí. O ich dôchodkoch, o ich dome, o ich veľkých i malých trápeniach. Ale s nimi samými sa hovorí príliš málo. A preto hovor s nimi. Udiví ťa ich životná múdrosť, ich humor, ich filozofia, ich klud, istota a očarí ťa ich pokoj a mier v srdci...

25. októbra sa za veľkým stolom v Kultúrnom dome v Dolnej Štubni stretla symbolická rodina. Tvorili ju seniorky a seniori z tejto mestskej časti, milí hostia a zástupcovia všetkých spoluorganizátorov.

Účastníkov spájali vzácnymi dôvodmi - úcta k starším. Pri slávnostnej tabuli, na ktorú prispelo aj mesto a spoločenské zložky v Dolnej Štubni, zazneli slová básnika v podaní Hany Dubovcovej, slová povzbudení, uznania a poďakovania v príhovore poslankyne MZ Dr. Anny Vojčíkovej, slová modlitby prednesené farárkou ECAV pani Gabikou Kmošenovou, poetický pozdrav od predsedníčky KD z Turčianskych Teplíc pani Emílie Štroffekovej, informácia o úsilí Jednoty dôchodcov v SR v boji za práva tejto generácie od predsedníčky OV SJD v Turčianskych Tepliciach pani Anny Pieckovej. Pôsobivo vyzneli slová Dr. Milana Kručaya, prezidenta SČK, ktorý reprezentoval túto jubilujúcu organizáciu spolu s riaditeľom MS SČK "Turiec" z Martina Milanom Remeňom. Poďakoval za možnosť zúčastniť sa podujatia a zdôraznil význam staršej generácie, jej skúsenosti a poznania pre život nás všetkých.

Slávnosť pokračovala kultúrnou časťou, na ktorej sa opäť zúčastnil hojný počet Dolnoštubňanov i obyvateľov z okolia.

Ekumenický koncert bol venovaný Mesiacu úcty k starším a 10. výročiu vzniku Národnej spoločnosti SČK, ktorá mala svoj ustanovujúci zjazd v roku 1993 v Prešove, pri ktorom ako organizační partneri podujatia boli aj Milan Kručay a Anna Vojčíková so svojimi spolupracovníkmi.

Históriu SČK pripomenul prezident, históriu MS SČK sprítomnila

SENIORKÁM A SENIOROM BLAHOŽELAL AJ PREZIDENT SČK

účastníkom slečna Zuzana Ondříková. "Históriu SČK" v podobe publikácií a pamätnej plakety pre MS SČK v Dolnej Štubni prevzala od prezidenta SČK predsedníčka MS SČK Alena Nemcová. Prezident SČK si zo slávnosti odviezol maskota Dolnej Štubne, pani sovu Múdra a jablkovú tortu od pani Heleny Nemcovej. Pôsobivou súčasťou oficiálnej časti bolo ocenenie pani Pieckovej a pani Kráľovej, ktoré sú členkami SČK už 50 rokov.

V kultúrnom programe sa predstavili mládežníci z obidvoch cirkví. V prvom bloku predviedla evanjelická mládež dynamický, svieži a originálny program s výrazným rukopisom slečny Kataríny Aghovej a pána Kmošenu, farára ECAV, ktorý sa okrem iného prezentoval aj ako zdatný gitarista. Druhý blok patrilo mládežníkom a deťom zo Svetielka, ktorí reprezentovali RKC. Pod profesionálnym vedením pani Betky Kočišovej odznela emotívna kompozícia plná lásky a ozajstného svetla, ktorá často nenechala jedno oko suché. Obidva programy potvrdili, že cesta spolupráce cirkvi i laických inštitúcií v tejto mestskej časti nabrala ten správny smer. Veľký podiel na tomto snažení majú aj páni farári Jaroslav Myslanka, manželka Kmošenovi, Mária Pavliková i Anna Gregorová. Výbor mestskej časti č. 1 a spoločenské zložky týmto slávnostným popoludným uzavreli sériu podujatí, ktoré boli počas roka 2003 venované aj mladším, aj starším. A vďaka patrí všetkým, ktorí tak potvrdili fakt, že sa potrebujeme navzájom a dokážeme dať našim dňom i osudom vzácnu podobu mnohoobraznej lásky.

Dr. Anna Vojčíková

VEREJNÉ ZHROMAŽDENIE OBČANOV NAZNAČILO DROBNÚ PERSPEKTÍVU

VMČ č. 1 v spolupráci s vedením mesta Turčianske Teplice zorganizovali 13. novembra o 18,00 h. II. verejné zhromaždenie občanov vo Volebnom období 2002 - 2006. Vďaka bezchybnej službe urbárskeho spoločenstva sme rokovali v príjemnom prostredí sály Kultúrneho domu v Dolnej Štubni.

Potešilo nás, že občania opäť prišli a aktívne sa do programu zapájali a debata pokračovala aj po ukončení programu a odchode hostí po 21.00 hodine.

Za účasti primátora mesta Ing. Jozefa Turčányho reprezentovali samosprávu mesta páni Ján Kubovec, Ing. Jaroslav Mališ, Dušan Vojtek, Ing. Milan Litva, Ing. Alexander Chvojka, Milan Brezniak.

Spoločenské zložky v mestskej časti zastupovali Božena Žiaková, predsedníčka ÚZ Slovenska SR - MO Dolná Štubňa a predsedníčka Žetka, Ján Petrovič, predseda DHZ, Alena Nemcová, predsedníčka MS SČK, Miroslav Endresl, prezident ŠK AQUA Dolná Štubňa. Školstvo prišlo opäť v silnom zložení. Panie riaditeľky Kapustová a Palková a pedagogický zbor reprezentovali panie Kubizňová a Nováčiková.

Podstatná časť programu bola venovaná informatívnemu vystúpeniu a diskusii s Ing. Jaroslavom Garolikom, námestníkom Severoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., so sídlom v Žiline. Jeho návšteva v Dolnej

Štubni sa týkala vysvetlenia projektu II. etapy kanalizácie a odpovedal aj na dotazy občanov ohľadom už dokončenej kanalizácie na ulici. Holeška a Štubnianska. V tejto súvislosti napríklad pán Ladislav Taraš okrem iného upozornil, že má obavy o kvalitu už dokončenej kanalizácie a opätovne upozornil na prašnosť a nedostatočnú údržbu komunikácie, ktoré v roku 2003 nesmierne skomplikovali život obyvateľov tejto časti mesta a spôsobili mnohým zdravotné problémy. Búrľivá debata sa rozvinula aj okolo napojenosti občanov do jestvujúcej kanalizácie. Témy, ktoré ešte zazneli počas večera, boli venované rôznym úvahám o tom, čo sa dalo, možno bude dať a čo sa zatiaľ nedá uskutočniť vzhľadom na množstvo objektívnych prekážok v oblasti zabezpečenia alebo reformy životných podmienok pre jednotlivé generácie občanov.

Povzbudením pre prítomných snád' boli aj slová primátora mesta, že aj rôzne názory a diskusia, či veci a námety od občanov myslené s nadhľadom svedčia o kráse komunálnej politiky...

Povzbudením zase pre nás, ktorí zastupujeme občanov dole, v ich životných problémoch a v mestskom parlamente, bude aj to, že snád' čoskoro uzrie svetlo sveta "Konceptia rozvoja mesta Turčianske Teplice". Napríklad tá, ktorá sa týka zámerov a cieľov volebného obdobia 2002-2006 a ktorá s našim aktívnym prispením pomôže "skrásliť" pôsobenie v komunálnej politike väčšine z nás i našim partnerom.

Dr. Anna Vojčíková, poslankyňa MZ v Turčianskych Tepliciach

POĎAKOVANIE

Výbor v mestskej časti č.1 Turčianske Teplice - Dolná Štubňa úprimne ďakuje

Dolnoštubniankám, Dolnoštubňanom, Dolnoštubniančatám, spoločenským zložkám, cirkvám, pracovníčkam a pracovníkom školských zariadení, urbáskemu spoločenstvu, podnikateľom, inštitúciám a firmám v Dolnej Štubni i na území mesta, samospráve mesta, mestským podnikom, partnerom z Turčianskych Teplíc, z regiónu i zo Slovenska za výdatnú spoluprácu, partnerstvo, podporu i kamarátstvo počas roka 2003.

Veríme, že aj my sme boli pre vás príjemnými spoločníkmi v našom partnerstve. Prajeme vám, aby nadchádzajúce Vianoce boli pre vás časom radosti, požehnaní, lásky, anjelskej pohody, rozprávok a dobrôt. Pekné Vianoce prajeme aj redakčnej rade, čitateľkám a čitateľom Teplických zvestí, a všetkým dobrým ľuďom, ktorí nám dôverujú.

Členky a členovia VMČ č. 1 - Dr. Anna Vojčíková, Peter Petrovič, Alena Hromadová, Alena Nemcová, Janka Petrovičová, Emília Rybárová, František Čunderlík, Daniel Lichner

Dovidenia v roku 2004!

VÝBEROVÉ KONANIE

Na našej škole sa už od roku 1994 vyučuje

podľa modelu individuálnej tvorivej výchovy (ITV) s využitím metód a foriem práce aj iných alternatív. Cieľom vzdelávania podľa tohto modelu je získanie vedomostí aplikovateľných v praktickom živote s plným rešpektovaním individuálnych daností žiaka.

Základnou úlohou pedagóga v modeli ITV je vytvoriť také prostredie, ktoré by vytváralo podmienky na úspešné učenie. Východiskom a základom je partnerský vzťah medzi učiteľom a žiakom, v ktorom sa prejavuje vzájomná úcta a rešpektovanie detskej osobnosti, pochopenie a priateľstvo. Dôvera a bezpečie sa v triede vytvára vtedy, ak je učenie založené na jednoduchých a jasných zásadach:

Všetky deti sa môžu určité veci naučiť, ale nie rovnakým spôsobom a za rovnaký čas.

Všetky deti potrebujú dospelých, ktorým by na nich záležalo, ale nie všetkým deťom sa taká starostlivosť dostáva.

Všetky deti potrebujú v škole získať kladné skúsenosti a známky nie sú jediným meradlom školskej úspešnosti.

Všetky deti sa potrebujú naučiť premýšľať, nielen riešiť príklady alebo konštatovať fakty.

Dieťa participuje na rozhodovaní a učí sa prijať zodpovednosť. Učiteľ ho vedie k sebareflexii a sebakorekcii, snaží sa o zvnútorňovanie celoživotných

pravidiel v triede a rozvoj sociálnych zručností žiakov. Učiteľ - vychovávateľ sa vo vyučovacom procese posúva z pozície "jediného znalca" v triede do úlohy usmerňovateľa.

Jedným z predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je spolupráca a všetkých pedagogických pracovníkov tvorivosť a flexibilita učiteľov a vychovávateľov, lebo integrovanie vyučovacích predmetov do vyučovacích blokov sa prelína s výchovnou činnosťou v ŠK.

Po viacročných skúsenostiach vieme, že nie každému pedagógovi či vychovávateľovi je blízky štýl takejto práce v škole.

Po odchode kolegyně do dôchodku sme sa rozhodli navrhnuť záujemcom na post nového vychovávateľa ŠK v škole ITV takýto postup:

1. Umožniť kandidátom - záujemcom o prácu v škole ITV vstup na vyučovanie a oboznámiť sa s filozofiou školy.
2. Kandidáti následne vypracujú prípravu a odučia výchovný blok.
3. Hodnotenie

Kritériá hodnotenia:

- pedagogické majstrovstvo
- zmysluplný obsah zamestnania
- motivácia a metodický postup v priamej činnosti
- tvorivosť a kreativita vychovávateľa
- ochota spolupracovať
- výborné výtvarné schopnosti

Postup výberového konania

Do užšieho výberu sa dostalo na základe žiadosti šesť záujemcov s požadovanou kvalifikáciou.

1. Všetkým záujemcom o post vychovávateľa bol umožnený celodenný vstup do školy.
2. Zúčastnení mali možnosť:
  - vstupu na vyučovacie bloky do ročníkov podľa vlastného výberu, kde sa zoznámili s pravidlami, metódami a formami práce,
  - prehliadky školy,
  - spoluúčasť na práci v ŠKD,
  - oboznámenia sa s týždennými a dennými témami.
3. Diskusia záujemcov s pedagogickými pracovníkmi školy.

Po zoznámení sa kandidátov s filozofiou školy dostali za úlohu vypracovať prípravu na modelový deň s témou Deň detských radostí. Podľa vlastného výberu a svojich špecifických schopností si zostavili scenár, t. j. prípravu na základe vlastnej tvorivosti, kde využili svoje pedagogické majstrovstvo. Po vzájomnej dohode pri výbere oddelenia ŠKD kandidáti odučili bloky podľa svojich príprav. Vymedzili sme na to dva dni. Počas práce ich hodnotili všetci pedagogickí pracovníci a žiaci.

Hodnotenie

Na hodnotenie pre pedagógov sme pripravili pozorovací hárok (príloha). V hárku boli hodnotené jednotlivé postupy škálou od 1 až 3, pričom tri body boli za najlepší výkon. Celkovo mohol kandidát získať najviac 48 bodov podľa jedného pozorovacieho hárku a súčasne ho hodnotili dvaja pedagógovia. Hodnotili sme využitie tvorivých metód, kladenie otázok, relaxačných a energizačných cvičení vynaliezavosť a nápaditosť vyučujúceho, použité pomôcky, tvorivú činnosť, vzťah, postoj k deťom, rešpektovanie osobnosti dieťaťa.

Pri záverečnom pohovore dostali kandidáti dotazník, podľa ktorého mali riešiť rôzne modelové situácie za časový limit 5 min. Tu sa hodnotila flexibilita, tvorivosť, schopnosť spolupráce a originalita odpovedí. Týmto postupom sme získali dvoch "výhercov", teda najlepšieho z každého dňa. V ďalšej fáze výberového konania sme dali priestor deťom. Formou spätnej väzby od žiakov sme zistili, ktoré činnosti ich zaujali, a tým získal kandidát ďalšie body. Práve tie mu pomohli k prvenstvu. Okamžitá spätná väzba je neoddeliteľná súčasť ITV. ňou zisťujeme úroveň pochopeného, naučeného a zažitého. Touto formou učime deti reagovať na reálne situácie v živote, analyzovať vlastnú prácu v dialógu so sebou samým, hodnotiť to, čo má hodnotu.

Pre žiakov bol vypracovaný anketový listok, ktorým poskytli spätnú väzbu a vyjadrili svoje pocity z prežitého dňa.

Účastníci tohto výberového konania ho hodnotili ako zaujímavý, lebo každý dostal možnosť vyskúšať a zmerať si svoje pedagogické schopnosti.

Pozorovací hárok

1. Využitie tvorivých metód a postupov v triede ITV
  - metódy umožňujúce objavovanie (problémové úlohy)
  - monologické metódy
  - dialogické metódy, kladenie otázok
  - zážitkové učenie prostredníctvom modelových situácií
  - metódy dramatickej výchovy - matematické básne
  - relaxačné cvičenia
  - energizačné cvičenia
2. Vplyv osobnosti vychovávateľa
  - uplatňovanie tvorivých myšlienkových schopností, inovácie, vynaliezavosť, nápaditosť
3. Obohatené prostredie
  - pomôcky
4. Reálna tvorivá činnosť
  - literárno-dramatická
  - hudobná
  - športová
  - výtvarná
5. Neverbálna komunikácia
  - zrakový kontakt
  - pantomimika, gestikulácia
  - haptika

Čo si myslím ja...

1. Vyjadrí svoje pocity zo Štvrtku detských radostí!
2. Ktorá aktivita ňa zaujala a prečo?
3. Na čom si sa najviac bavil?
4. Čo nové si sa dozvedel, čo si predtým nevedel?
5. Ktorý deň bol pre teba zaujímavejší - streda alebo štvrtok detských radostí?. Prečo?

Vlastenecký zbor Viliama Paulinyho-Tótha zaznel v podaní Dievčenského speváckeho zboru Cantus Cantilena na Dolnej zemi medzi našimi rodákmi - Slovákami vo Vojvodine. Na pozvanie Komorného zboru Musica viva a Komorného dievčenského zboru Gymnázia Jána Kollára z Báčskeho Petrovca sa štyridsať šesť speváčok a vedenie zboru vydali v dňoch 6. - 11. septembra na koncertný zájazd medzi našich rodákov.

Za lepším životom vycestovali pred 250 rokmi rodiny z Oravy, Kysúc, Liptova, Horehronia a východného Slovenska a usadili sa v kraji, ktorý im poskytol potrebné živobytie. Stretnutie s príjemnými, jednoduchými, priateľskými a pracovitými ľuďmi, zachovávajúcimi národné tradície, zvyky a reč bolo pre nás ohromujúce. Koncertný zájazd mal nielen umelecké poslanie ale hlavne spoznanie života ľudí, ktorých so svojou starou vlasťou spájajú blízke kultúrne kontakty. Čakalo nás milé prijatie na nádvorí gymnázia hlavnými organizátorkami prijatia, profesorkami Annou Medvedovou a Marienou Stankovičovou - Krivakovou a ich žiakmi. Nasledovalo rozdelenie do rodín, posledné informácie a zaslúžený oddych po viac ako dvanásťhodinovej ceste, veď v nedeľu nás čaká prvý koncert, a

SLOVENČINA MOJA...

CANTUS CANTILENA - Dievčenský spevácky zbor Pedagogickej a sociálnej akadémie

viac ako tritisíc obyvateľmi žije bohatým zborovým životom vďaka dirigentovi, organizátorovi, učiteľovi a organistovi Jurajovi Súdimu, ktorý so svojimi speváckymi zbormi je známy na slovenských festivalových podujatiach. V spolupráci s miestnym rím. kat. kňazom

viac ako tritisíc obyvateľmi žije bohatým poznávacím programom. Nebolo dňa, aby sme sa neoznámili s kultúrnymi či historickými pamiatkami blízkeho či vzdialeného okolia Báčskeho Petrovca (etnografické múzeum s výstavou svadobných krojov, poľnohospodárske múzeum, výstava obrazov v Galérii Zuzany Medvedovej a návšteva školských zariadení: Základnej školy Janka Čajaka ml. a Gymnázia Jána Kollára v Báčskom Petrovci), tiež sme boli oficiálne prijatí na radnici, v základnej škole a gymnázium a na farnostiach v Selenči a Kysáci. V slávnostnej atmosfére sa nieslo prijatie zboru u predsedu Matice slovenskej v Južoslávii pána Rastislava Surového. Dozvedeli sme sa o bohatom kultúrnom živote Slovákov na Dolnej zemi, ktorý riadi MSJ v podobe Slovenských slávností, festivalov interpretov slovenských ľudových piesní, zborových podujatí a pod.

Prvé naše koncertné vystúpenie sa uskutočnilo v dedinke Selenča, vzdialenej tridsať kilometrov od Báčskeho Petrovca. Dedinka s

viac ako tritisíc obyvateľmi žije bohatým zborovým životom vďaka dirigentovi, organizátorovi, učiteľovi a organistovi Jurajovi Súdimu, ktorý so svojimi speváckymi zbormi je známy na slovenských festivalových podujatiach. V spolupráci s miestnym rím. kat. kňazom

Mariánom Dejom, mladým slovenským kňazom z Kysúc, zorganizovali po prvý raz verejný koncert v katolíckom kostole (dovtedy sa koncerty konali iba v evanjelickom kostole), na ktorom sa zúčastnili veriaci - poslucháči bez rozdielu vierovyznania. Ako sme sa neskôr dozvedeli, vedľa seba sedeli katolíci, evanjelici, pravoslávni a mohamedáni. Náš koncert, ktorý bol mimoriadne úspešný aj vďaka koncentrovanému výkonu zboru a skvelému výkonu sólistu pána Martina Mikuša, prispel k zjednoteniu cirkvi v obci. Výborná speváčka atmosféra sa z kostola preniesla aj na farský dvor, kde dievčatá pokračovali v spoločnom spievaní slovenských ľudových piesní za výdatnej pomoci domácich občanov.

V úspešnom účinkovaní sme pokračovali aj koncertom v koncertnej sále Gymnázia Jána Kollára v Báčskom Petrovci. Koncertná sieň bola plná vďačného publika, ktorému sme predniesli okrem omše Zdenka Lukáša Missa Brevis s barytónovým sólom Martina Mikuša aj ľudové piesne v umeleckej úprave slovenských skladateľov, spirituály

a muzikálovú tvorbu. Hymnický zbor Eugena Suchoňa Aká si mi krásna si spoločne zaspievali členky Cantus Cantilena a Komorného zboru Gymnázia J. Kollára. Opäť treba pochváliť dievčatá za výborný výkon a suverénny výkon sólistu.

Kysáč je slovenská dedinka, ktorá v čase nášho koncertu oslavovala 230. výročie založenia. Súčasťou osláv bol i koncert nášho zboru v starobyľom evanjelickom kostole, o ktorý bol veľký záujem. Miestna televízia a rozhlas priniesli rozhovory s členkami a dirigentom zboru.

Posledný deň nášho pobytu bol venovaný prehliadke centra Vojvodiny Nového Sadu. Mesto s bohatou históriou a kultúrnymi pamiatkami sa rýchlo spamätalo z vojnových útrap. Zážitok sme mali z prehliadky pevnosti a návštevy synagógy, kde sme si pre seba vo výbornej akustike zaspievali. Rozlúčka s mladými priateľmi nemohla byť iná ako s účasťou na spoločnej diskotéke a o polnoci zborovým Dovideniam v Turci sme sa s našimi hosťami rozlúčili.

FAREBNÁ JESEŇ

Hovoríme sice, že farby jesene sú teplé, ale počasie v týchto dňoch nám dáva jasne najavo, že príroda sa chystá na zimný spánok. Deti z našej MŠ na Školskej ulici však rozhodne neoddychovali. Akoby aj mohli. Toľká farebná krása sa dá vidieť len v jesennej prírode. Preto sú vychádzky do prírody vždy spojené s poznávaním a zbieraním plodov a s rôznymi zábavami. Malí školáčikovia sa nezabávali len tak. Radosť chceli urobiť aj starším občanom nášho mesta - veď október je predsa mesiac úcty k starším.

Malý darček vyrobený vlastnoručne poteší predsa každého človeka. Usmievavé slnečnice - vlastné malé slniečka boli tým darčekom, ktorý má pripomínať teplo a hojnosť darov slnka, ktorá svieti pre všetkých. Každý hospodár má v jeseni veľa práce, lebo jeho celoročné úsilie má priniesť plody. Plodov a rastlín je v prírode veľa. Treba ich rozoznávať, vedieť, na čo sú vhodné a pravdaže nazbierať. Oblíbeným miestom na vychádzky je park a Bôr. Potom už môžu naši malí umelci robiť v teple svojich tried obrázky, náhrdelníky, ozdoby, nástenky a všeličo iné, čo fantázia vykúzi.

Paní jeseň má krásnu paletu farieb a vie s nimi majstrovsky narábať. Najviac zábavy sa hádam zažije pri výrobe tekvicových svetlonosov. Žltých, zelených, pomarančových, malých i veľkých. Pýtate sa, či sa ich deti nebáli? Ale kdeže. Prečo by sa báli niečoho, čo si sami vyrobili?

Keďže počasie býva sychravé, dobrý bylinkový alebo šípkový čaj pomôže organizmu chrániť sa pred nádchou alebo prechladnutím. To už vedia aj naši malí predškoláci. Vedia aj to, že po jeseni príde zima s inými radovánkami. A na tú sa treba veru dobre pripraviť.

Bajánková, MŠ Školská ul.

PROJEKT EURÓPSKEJ ÚNIE

Na ZŠ Školská v Turčianskych Tepliciach sa rozbieha projekt Comenius ako súčasť programu Socrates, ktorý je pod gesciou Európskych spoločenstiev v oblasti vzdelávania. Hlavným cieľom programu Comenius 1.3 - Projekty na rozvoj školy je zefektívnenie organizačných a pedagogických prístupov a ich zavedenie do praxe.

Konkrétnou témou, na ktorej učitelia zo ZŠ Školská spolupracujú s partnerskými školami z Cypru, Islandu, Fínska, Španielska a Talianska, je "uplatňovanie kreatívnych a motivujúcich prístupov vo vyučovaní prírodovedných predmetov a matematiky". Učitelia budú využívať na hodinách spomínaných predmetov nové prístupy a metódy a tiež sa zúčastnia na výmenných pobytoch a projektových stretnutiach v partnerských krajinách. Projekt je naplánovaný na tri školské roky s možnosťou každoročne získať grant do výšky 4500,- EÚR. Výsledkom trojročnej spolupráce bude spoločná web-stránka v anglickom jazyku a brožúra v materských jazykoch, ktoré budú informovať o projektových činnostiach.

V období od 10. do 14. novembra 2003 Európska komisia organizovala v Bruseli podujatie "Comenius week". Cieľom tejto aktivity bolo zviditeľniť výsledky, ktoré sa v rámci programu Comenius dosiahli. Podujatie v Bruseli, ako aj aktivity na národnej úrovni vyvrcholili v utorok 11. novembra, keď sa vo všetkých zúčastnených krajinách vypúšťali balóniky, na ktoré žiaci pripevnili odkazy o priateľstve v Európe, európskom občianstve a iné.

Vlhová

...AJ TO JE NAŠE POSLANIE

Nielen študovať, koncertovať pre dospelých doma i v zahraničí, ale ponúkať krásu tónov aj žiakom základných škôl. Vďaka bývalej členke DSZ Cantus Cantilena Ad'ke Balážovej zo Súľova, ktorá pôsobí ako učiteľka na ZŠ, sme dostali pozvanie koncertovať pre žiakov ZŠ Mierová v Bytči a ZŠ Súľov. Koncerty sa uskutočnili 8. októbra 2003 s dramaturgiou, zameralou na poznanie štýlových období s akcentom na národno-vlastenecké

zbery. Rozdiel bol iba v prostredí interpretácie koncertov. Kým v Bytči sme spievali v školskej telocvični, čo poznačilo výkon zboru, o to viac prostredie evanjelického kostola v Súľove zboru "sedelo". Bol to skutočné stretnutie s hudbou, o čom svedčí aj pozornosť detí a priame reakcie na interpretované skladby. Spontánnosť detí, vedomosti z hudby a najmä srdečnosť, s akou nás prijali, bola pre nás prekvapujúca. Vracali sme sa s dobrými pocitmi a v presvedčení, že spev je nádherný prostriedok komunikácie medzi ľuďmi.

PaedDr. Ján Leporíš

NAVŽDY SA ZACHOVÁ . . .

Je ráno 9. septembra. Pre niekoho celkom obyčajný deň, no pre nás, štvrtákov Gymnázia Mikuláša Galandu, deň viac než významný. Pýtate sa prečo? Čaká nás totiž dlho očakávaná stužková! Ak si však myslíte, že to bude klasická slávnosť, tak sa veľmi mylíte. Túto veľkú udalosť sme sa rozhodli osláviť vo veľkom štýle, mimo mesta. A aby to malo nádyh exotiky, tak aj mimo štátu.

Ale všetko pekne po poriadku. Tento úžasný nápad sa zrodil v hlavách niektorých jedincov našej triedy. Už dlhšiu dobu sa pohrávali s myšlienkou netradičnej stužkovej, no až v posledných mesiacoch získala konkrétnu podobu. Samozrejme, že sa táto myšlienka stretla s mnohými odporcami. Dokonca aj v radoch „nadriadených“, ktorí, reprezentovani našou triednou pani profesorou Lubicou Bartošovou a pani riaditeľkou PhDr. Milotou Martinkovou, do posledného dychu presadzovali tradičnosť. No nakoniec odpor povolil a nám už nič nestálo v ceste do Prahy. . . !

Miesto stretnutia je o 8.00 pred okresným úradom. Zovšadiaľ sa k pristavenému autobusu hrnieme, síce ešte napoly spiaci, no za to vrchovate nabalení. Hneď za prichodu nás triedna víta žoviálnym: „Vítejte v Praze !“ Z týchto slov je vidieť, že to prežíva asi najviac.

Pri nakladaní batôžiny pomaly, ale isto zisťujeme, že sme objednali malý autobus. Niektoré ruksaky nie a nie natlačiť do kufra. Preto pár "lodných kufrov" muselo cestovať s nami v autobuse. Celá táto „šou“ je dokumentovaná pánom Luptákom. Preto bol strach a tréma väčšia. Predsa len, niektorí z nás stoja pred kamerou po prvýkrát . . . a asi aj posledný.

Tááááák, ešte niekoľko oneskorencov a cesta do neznáma sa môže začať. Pán šofér Kotvan šliapol na plyn a už sa vezieme. Za sebou vidíme len mávajúcu a pomaly sa vzdalujúcu pani riaditeľku. Triedna si vydýchla. Všetok je tak, ako má byť. Iba pani Luptáková, ktorá sa podujala na neľahkú úlohu - ísť s nami a zároveň je aj hlavnou kameramankou, sa znepokojene díva za svojim manželom, ktorý ozlomkrky, s kamerou v náručí, beží za autobusom. Jej obavy sa zdvojnásobili vo chvíli, keď sa zo zadnej časti autobusu ozvala ironická poznámka, či kamera pôjde za nami behom . . .

V autobuse vládne dobrá nálada, prameniaca ešte z raňajšej úsmevnej kamerovej príhody. Cesta ubieha rýchlo. Ani sme sa nenazdali a už sme na hraničnom prechode Makov. Po vybavení všetkých formalít pokračujeme v ceste.

Triednej nápad - zastaviť sa cestou v Olomouci, nikoho neteší. Je konfrontovaná s našimi poznámkami, týkajúcimi sa zbytočnosti tejto trasy. Zvláda to však s noblesou sebe vlastnou a nemieni o tom s nami diskutovať.

A tak celí „natešení“ vchádzame do Olomouca. Mesto je to vskutku krásne, dýcha z neho história. Dopravu tu majú hustú, samé autá, električky, autobusy a semaforey. Jeden z nich nám práve ukazuje „červenú“. Preto stojíme.

Pred nami električka, za nami električka, ľudia behajúci sem a tam. Po chvíli naskočí „zelená“, električka pred nami odfrčí preč. Rad je na nás, no my nič. Autobus len bezradne vrčí, z miesta sa však ani nepohne. Pána Kotvana obľial studený pot, no drží sa statočne a zachováva si chladnú hlavu. Zisťuje, čo sa stalo. Situácia je viac než zlá, v autobuse začína byť dusno. Vzduchom lietajú nemiestne sarkastické poznámky na šoférov účet. Za nami stoja už dve električky a zopár áut, ktoré nemôžu kvôli nám prejsť. Stojíme totiž na koľajach električiek. Na to, aby mohli prejsť, by stačilo, keby sme sa posunuli o 10 cm. Bohužiaľ, to nie je v našich silách!

Pán Kotvan s kludom Angličana robí všetko pre našu záchranu. Sme vydaní „napospas“ Olomouci!!! Autobus sa nielenže odmieta pohnúť, už ani neštartuje. Niektorých z nás táto skutočnosť vyprovokuje k neuváženenému činu - opustiť autobus. Prispeli k tomu pohľadové pohľady okoloidúcich, autá a autobusy, ktoré sa pri nás zastavujú a začudovane, miestami až pohoršene sa dívajú, čo to stvára. Cestu von však sťažuje nielen triedna, brániaca východ vlastným telom, ale aj cestujúci z električiek, ktoré sme zablokovali, pretože niektorí z nich si myslia, že sme náhradná doprava a derú sa nám do autobusu. Triedna sa rozhodla zobrať osud do vlastných rúk a odchádza do stojacich električiek, kde sa snaží upokojiť pobúrených cestujúcich. Stretáva sa tam však s nepochopením, a preto sa vracia späť. Pán Kotvan zanalyzoval situáciu. Diagnóza znie neúprosne - roztrhnutý klinový remeň. Naša situácia nie je ružová a nikomu nie je do smiechu, keď sa vtom odkiaľsi vynorí záchranu v podobe miestneho električkára, ktorý nám bez nároku na honorár daruje celkom nový klinový remeň. Katastrofa je zažehnaná. Po jeho nainštalovaní sme

v stave presunúť sa na najbližšie parkovisko, kde sa dokončí oprava. Potrvá necelé dve hodinky, a tak vidina prekazenej prehladky mesta uniká v dialave. Opúšťame autobus a vydávame sa do centra mesta. Tu nás zaujal pre-

dovšetkým orloj. Áááá, máme šťastie, práve odbíja štrnásť hodín a my ho môžeme vidieť „v akcii“.

Čas letí a my sa konečne vraciame k autobusu so želaním zdarného konca vytyčenej trasy. Pán Kotvan má zlaté ruky, a tak sme do Prahy dorazili bez ďalších komplikácií. Nie sme ubytovaní priamo v Prahe, ale poblíž, na Hostivařskej prehrade, kde nás už víta jeho prevádzkarka a ako sa ukázalo neskôr „dievča pre všetko“ pani Klimendová. Ubytovanie nie je najhoršie, ale nedá sa porovnať s vynikajúcou českou kuchyňou, ktorú nám pripravuje kto iný, ako pani Klimendová.

Po namáhavej ceste sa odoberáme do svojich chatiek, kde sa oddávame sladkému nič nerobeniu. Chvíle si krátíme retrospektívnym pohľadom zážitkov z cesty. Únava však nad nami víťazí, a preto sa ponáme do ríše snov. Musíme nabrať dostatok síl na zajtrajší deň.

„Čířřřn“ zazvonil zvonec a . . . nebojte sa, ešte nie je koniec! Len musíme vstávať na raňajky. Po nich vyrážame za krásami Prahy. Cesta metrom sa nám zdá spočiatku zložitá, (predsa len v Tepliciach nič podobné nemáme) no postupne tomu prichádzame na chuť.

Pred Valdštejnskou záhradou sa stretávame s našim sprievodcom pánom Grišom, ktorý nás prevedie Prahou. Naša prvá zastávka je už spomínaná Valdštejnská záhrada, do ktorej sme sa hneď na prvý pohľad zaľúbili a vybrali sme si ju za miesto „činu“ nášho veľkého dňa. Ďalej sme pokračovali na Malostranské námestie, kde sme navštívili Chrám sv. Mikuláša, ktorý patrí medzi najvýznamnejšie diela pražského baroka. Nezaujal nás však natoľko ako nákupné stredisko Flora. Naše ďalšie kroky vedú na Václavské námestie a na Karlov most, kde sa stretávame s mnohými ľuďmi a pouličnými umelcami. Z každej strany k nám dolieha množstvo rôznych jazykov. Paradoxom je, že češtinu tu počuť veľmi zriedka. Pozrieme si ešte orloj a hajde na Hostivař!

Aj napriek únave si večery krátíme návštevami miestneho baru. Sme milo prekvapení prístupom našej triednej, ktorá nám dala v týchto otázkach voľnú ruku a stanovila iba symbolickú „večierku“ do 23.00 s vedomím, že dodržaná určite nebude. Čo ale neznamená, že to niekto z nás bude znepožívať!

Ani sme nenazdali a je tu deň „D“. Od rána tu všetci len pobejú, cifrujú sa. Pani Luptáková nezahála a točí všetko, čo príležitosť ponúka. AJ preto vďaka jej šikovnému oku objektívu budeme mať možnosť (keď bude videokazeta hotová) vidieť niektoré dievčatá úplne bez . . . bez make-upu samozrejme. Alebo zdesenie nášho spolužiaka, (z pochopiteľných dôvodov ho radšej nebudem menovať), keď zistil, že si namiesto svojich smokingových nohavíc zobral mamine čierne gate. Čo by nebolo až také zlé, keby mu neboli po kolená. Situácia sa vyriešila a on si nakoniec zohnal iné, vo svojej konfekčnej veľkosti. Do smrti však na to určite nezabudne. A my tiež nie!

Konečný výsledok štvorhodinovej prípravy bol nad naše očakávania, čo potvrdila aj jediná obyvateľka Hostivařu pani Klimendová svojou poznámkou: „To jsou jiní lidi !“ Takí vyfintení sa poberáme do Valdštejnskej záhrady. V električke a následne na to v metre sme sa stretli s nechápavými pohľadmi miestnych cestujúcich . . .

Valdštejnska záhrada bola ako vystrihnutá z rozprávky. Hneď na začiatku nám vyrazila dych fontána s obrovským jazierkom plným pestrofarebných rýb. Atmosféru dopĺňal krdeľ voľne pustených pávov, ktoré sa bezstarostne prehánali po prísne geometricky skosenom trávniku. Mozaiku dokonalej pastvy pre oči dotvárala umelá krasová jaskyňa.

Naším vopred nepripraveným nástupom sa kochalo niekoľko desiatok turistov. Slávnostný akt sa mal odohrať pred impozantnou sálou Terrena. Z tohto dôvodu sme pochodovali celou uličkou lemovanou bronzovými sochami až do stredu záhrady.

Keď sme boli asi tak v polovičke cesty, náhle sa obloha zatiahla a spustil sa drobný dážď, ktorý sa striedal so slnkom. Nevšimli sme si to a kráčali sme ďalej. Po chvíli bezohľadnej ignorácie dažďa z našej strany sme na nárek niektorých spolužiakov, ktoré sa báli o svoje frizúry, museli výkyvy počasie tolerovať a uchýliť sa DO Terrena.

Nakoniec sa počasie umúdrilo a my sme dokončili svoje defilé. Nasledujúce slávnostné prejavy sme si trpezlivo odstáli a prešli k najpodstatnejšej časti ceremónie, k stužkám. Triedna sa zhostila svojej úlohy naozaj bravúrne a bez dlhých rečí ostužkovala každého z nás. Všetko pochopiteľne za asistencie divákov a našich dvoch verných spoločníkov, pani Luptákovy a pána Kotvana. Chýbala už len pani Klimendová, ktorá

sa pre neodkladné povinnosti nemohla zúčastniť.

Teraz sa presúvame do "reštiky" na Klárově, kde nás čaká slávnostná večera pozostávajúca z viacerých chodov. Po jej skončení odchádzame do 3D kina, kde na nás čaká ďalší nezabudnuteľný zážitok. Nasleduje ešte návšteva múzea voskových figurín a máme rozchod.

Po uliciach behajú natešení a len ťažko prehliadnuteľní Holanďania, ktorí, ako sme sa neskôr dozvedeli, hrali v Prahe futbalový zápas. Prehra im však nebránila v oslavách. Tento vydatý deň zakončíme diskotékou v známom podniku DUPLEX. (Pre tých, ktorým tento názov nič nehovorí, pripomínam, že ho preslávila najmä jeho majiteľka, ktorou nie je nik iný ako naša slovenská speváčka Darina Rolincová, ktorá tu však momentálne nie je prítomná.)

Už sa bríeždi, a preto sa vraciame na základňu.

Predposledný deň našej päťdňovej výpravy začíname exkurziou v našej bývalej družobnej škole, Keplerovom gymnáziu, kde nám miestny zástupca riaditeľa ukazuje priestory školy, medziinými aj horolezeckú stenu, na ktorú sa niektoré naše jedince okamžite začali liepať. Hneď sa to zarazilo a pokračujeme ďalej na Hradčanoch, kde sme svedkami výmeny stráží. Z dobrých zdrojov sa dozvedáme, že je tu práve na návšteve princ Andrew. Zlatú uličku berieme dosť hopom. Ani v múzeu bábik sme sa dlho neohriali a už šliapeme neuveriteľných 268 schodov v Chráme sv. Víta. Chodba

vo veži je nesmierne úzka. To však nebráni našej triednej, aby nadväzovala nové kontakty s okoloidúcimi, ktorí zostupujú dolu. Opäť sa opakuje oľomoucká príhoda a veža je blokováná, tentoraz nie kvôli technickej chybe, ale kvôli ľudskému faktoru, ktorý nezaskočila ani jazyková bariéra. Naša triedna ako nemčínárka - ruštinárka si vypomáha nami - angličtinármí. Vzhľadom na narastajúci nepokoj ľudí, ktorí chceli pokračovať v ceste, sa musia poznávacie akcie rozpustiť . . . Z vrchu veže je nádherný výhľad na celú Prahu. Keď sme sa ho nabažili, zostupujeme dole na výrazný pokyn neznámeho turistu: „Hele vole, jedeme dole“. Už nás aj tak čaká večera. Tento večer je našim posledným, a preto ho tak aj zakončíme. Nechýba samozrejme ani nejaký ten aperitív, no všetko s mierou.

Ráno sa zobúdžeme so zvláštnou náladou, spôsobenou pravdepodobne našim blížiacim sa odchodom. Po raňajkách sa balíme, ešte zápis do kroniky návštev, spoločná fotka, na ktorú už nikto nemá náladu, a môžeme sa pobrať na odchod. Autobus sa pohýna a my sa ešte raz obzeráme za Hostivárom. V diaľke sa mihotajú posledné výjavy uplynulých dní a v oku pani Klimendovej sa zaleskne slza. Na perách jej vísí želanie šťastnej cesty a v povetří znie tichý hlas šeptajúci: „ . . . navždy sa zachová, tá naša stužková . . . ”.

Barbora Prachárová, študentka IVA, Gymnázium Turčianske Teplice

KULTÚRA

PÚŠŤANIE ŠARKANOV

V pondelok 27.októbra 2003 sa lúka pri tenisových kurtoch v našom meste zaplnila deťmi zo Školského klubu v Horných Rakovciach, ktoré sa tu zišli, aby vyskúšali svoju šikovnosť v púšťaní šarkanov.

Šarkany lietali - ako sa ktorému chcelo. Niektoré vysoko - na radosť svojich malých majiteľov, iným bolo treba "pomôcť vzlietnuť" rozbehom z kopca. Ba stalo sa aj to, že sa zopár šarkanov splietlo. Bol z toho krik , no šikovné ruky pani vychovávateľky Aleny Jaškovej im vrátili slobodu, a tak sa mohli opäť vznášať vzduchom na radosť detí i okoloidúcich dospelých.

Súťaž v púšťaní šarkanov mala aj svojich víťazov. No nejdem ich menovať, nie je to podstatné. V podstate vyhrali všetky deti, ktoré si zaobstarali šarkana, prišli a zúčastnili sa na tejto typicky jesennej súťaži. Dúfam, že sa o rok opäť stretneme ešte vo väčšom počte!

NOVEMBROVÉ PODUJATIA V GALÉRII.

V mesiaci novembri sa konali v Galérii Mikuláša Galandu dve zaujímavé podujatia. Prvým bolo otvorenie výstavy mladého umelca z Martina Mgr. Jozefa Mužilu, ktorý predstavil svoje netradičné diela. Výstava potrvá do 10. decembra 2003.

Druhým podujatím bola literárno - hudobná kompozícia pri príležitosti 140. výročia narodenia a 85. výročia úmrtia nášho rodáka, básnika Izidora Žiaka Somolického. V literárnej časti Viera Nagajová, Anna Dubovcová, Jozef Moravec a Ondrej Nagaj priblížili život a dielo básnika. V hudobnej časti sa predstavila Mária Baťková so svojimi žiakmi z Pedagogickej a sociálnej akadémie, ktorí dopĺňali hovoréné slovo.

NETRADIČNÝ KARNEVAL

Už viete o čom je Halloween? Dňa 6. novembra 2003 sme sa zišli všetci v sále KIA, aby sme sa zabavili tak trochu netradične. Z každodenného všedného života sme sa zrazu ocitli vo svete fantázie, kde sa nám predstavili najstrašidelnejšie strašidlá, upíri, strigy, čerti, vreskoti, čarodejnice, duchovia, vodníci, víly. Týmto sme chceli povedať svoje nie strachu zo zlého, ktoré stelesňujú strašidlá a zároveň sa naučiť tešiť zo všetkého krásneho, dobrého, čo nám život ponúka. Organizátormi boli vychovávateľky Alena Jašková a Tatiana Lukáčová z ŠKD pri Základnej škole Horné Rakovce v spolupráci s PaSA a KIA. Pozvané boli všetky deti mesta, ako aj deti zo Základnej školy v Dolnej Štubni s pani učiteľkou Kubizňovou. Mgr. Gabika Očkajová so svojimi tanečnicami prispela k spestreniu programu tančekom "Snem čarodejnic". Študentky PaSA pripravili pre deti zaujímavé stanovišťa, kde plnili zábavné úlohy. Tu preukázali zmysel pre zdravú súťaživosť. Nechýbala ani hudba s možnosťou zabaviť sa. Vtipných a zaujímavých strašidiel bolo veľa, čo porote pri výbere najatraktívnejších masiek značne sťažilo prácu. Odmenené boli všetky masky, osobitne 28 najpozoruhodnejších. Touto cestou sa chceme poďakovať Kultúrnej a informačnej agentúre mesta za priestory a štedrým sponzorom za darčeky a odmeny. Za rodičov školy aktívne prispela Ing. Viera Šišková, ktorej taktiež srdečne ďakujeme. Vďaka všetkým deti strávili popoludnie plné zábavy a príjemných prekvapení. Tešíme sa o rok .

Tatiana Lukáčová a Alena Jašková, ŠKD pri ZŠ Horné Rakovce

stred12_03.qxd

stred12_03.qxd

Rozhovor s...

V októbri 2003 sa konalo zasadnutie ZMOS-u v Turčianskych Tepliciach. Pri tejto príležitosti sme požiadali predsedu **Michala Sýkora** o rozhovor.

TZ: Pán predseda, v Turčianskych Tepliciach nie ste prvýkrát. Našli ste čas prezrieť si naše mesto a čo vás najviac zaujalo?

Vaše mesto som navštívil viackrát, a to pri mnohých významných výročiach vášho mesta a udalostiach, ako boli napríklad cyklistické preteky, stretnutia s vaším primátorom a mnohé iné. Zaujalo ma tým, že je také usporiadané. Myslim si, že má dobré vedenie, a to nehovorím len preto, lebo pán primátor je mojim podpredsedom, ale naozaj tu cítim určitú starostlivosť. Hoci mesto má svoje problémy v oblasti podnikania, kúpeľov a kúpeľného parku, primátor aj s kolektívom spolupracovníkov a poslancov ich riešia k prosperite nielen mesta, kúpeľov, ale aj celého regiónu. Podobným mestom sú Nováky, kde som mal tiež kolegu - podpredsedu. Asi je pravdou, že do vedúcich funkcií v ZMOS-e sa dostávajú ľudia, ktorí si doma vedeli poradiť a vedú svoje mestá a obce k prosperite. Iste aj pre Vášho primátora funkcia v ZMOS-e priniesla nielen viac povinností, ale aj nové významné kontakty, ktoré určite využije v prospech mesta a jeho obyvateľov. A potom získa veľa významných informácií, ktoré sú nezaplátiteľné.

TZ: Región Turiec má silné zastúpenie vo vedení ZMOS. Čím to je a ako sa vám osobne spolupracuje s týmito ľuďmi?

Región Turiec má ozaj silné zastúpenie v ZMOS-e, pretože traja Turčania ho aktívne reprezentujú od jeho vzniku ako silná trojka. Sú to Milan Rybár, Ján Žirko a Jozef Turčány, ktorí dostali dôveru za svoju aktivitu a činnosť v ZMOS-e. Sú to ZMOS-áci telom aj dušou. Pôsobia na mňa charakterným dojmom, vedia plniť dané slovo.

TZ: Problémy, ktoré trápia samosprávu, sú v podstate známe. Keby ste ich zoradili podľa poradia chýlostivosti z pohľadu ZMOS-u, ktoré treba riešiť prioritne?

K problémom, ktoré trápia samosprávu, patrí predovšetkým nedostatok finančných prostriedkov. Na druhom mieste sú to problémy školstva, ktoré sa dotýkajú veľkej časti obyvateľov, lebo proces reformy školstva sa zatiaľ nevyvíja k spokojnosti starostov a primátorov miest a obcí. Po tretie sú to rôznorodé problémy, ako problémy s vodárňami, kanalizáciami, komunálnym odpadom a rôzne iné.

TZ: Ako by ste tieto problémy riešili vy?

Po celý čas môjho pôsobenia vo funkcii starostu obce dbám na to, že veci a problémy sa musia jednoducho vyriešiť. Slovo je u mňa viac ako písmo. Snažím sa však ako starosta obce nesklamať dôveru svojich voličov a hľadať spôsoby, ako svojim občanom pomôcť v riešení ich problémov. Moje krédo je: "Kto chce, hľadá spôsoby, kto nechce, hľadá dôvody." Samosprávy sú dôležitý činiteľ v uzatváraní celkov, pretože ľudia z určitého regiónu sú pospájaní prírodnými danosťami, majú k sebe bližšie než ľudia, ktorí sa odlišujú zvykmi a spôsobom života. Preto samosprávne celky podľa mňa aj podľa niektorých našich ústavných činiteľov zohrajú v začlenení Slovenska do Európskej únie dôležitú úlohu.

TZ: Blžia sa najkrajšie sviatky v roku - Vianoce. Čo pre vás znamenajú a ako ich prežívate?

Vianoce sú pre mňa naozaj najkrajšie sviatky v roku. V územnej samospráve sa prežívajú Vianoce inak, ako v štátnej správe. U nás v podtatranskej Štrbe si ľudia zdobia svoje domy a ich priečelia. Vyhlasujeme súťaž o najkrajšie vyzdobený dom a priedomie v predvianočnom čase. V Štrbe sprevádzajú Vianoce rôzne podtatranské ľudové tradície, koledovanie folklórnych skupín najmä v predvečer Štedrého večera a slávnosť pred obecným úradom v poslednú nedeľu pred Štedrým dňom, ktorá sa vždy končí zvonení zvonov v obidvoch našich kostoloch.

Ja ako starosta obce sa na Štedrý deň spolu s evanjelickým a katolíckym pánom farárom zúčastňujem spolu so svojou rodinou v obidvoch kostoloch služieb božích. Taktó prežívam Štedrý deň viac duchovne. Snažíme sa, aby obidve cirkvi, ktoré v obci pôsobia, naživali spolu podľa tradície ekumeny, pretože v obci máme veľa zmiešaných manželstiev a chceme, aby spoložitie v domácnostiach aj v obci bolo dobré. Viete, ľudia sa vedú pohádať pre politické presvedčenie, ale hádky a nevráživosť pre iné vierovyznanie sú oveľa horšie. U nás sú zastúpené evanjelická cirkev a.v. a rímskokatolícka cirkev počtom veriacich skoro na polovicu, preto dbáme, aby nás rozdielnosť vierovyznaní veľmi nerozdeľovala.

TZ: Čo zvyknete večerať na Štedrý večer a aký darček by vás najviac potešil od rodiny a aký ako predstaviteľa ZMOS-u?

Na Štedrý večer, pretože mám ženu z Moravy, večerujeme vždy kapra. Vianoce sú spojené s obdarovaním. Aj ja od svojej rodiny dostávam darčeky. Najviac ma potešia knihy, ale aj remeselnícke náradie, alebo niečo z elektroniky.

Najkrajším darčekom pre mňa ako starostu obce by bolo navrátenie Štrbského Plesa, ktoré nám po II. svetovej vojne revolučne odňali, ale aj doriešenie ďalších problémov k spokojnosti obyvateľov našej obce.

Rozhovor pripravili: Nada Feriančíková a Janka Oravcová

Malé príbehy na potešenie duše

OBLÁČIK A DUNA

Jeden mladučký mráčik (je predsa všeobecne známe, že život je krátky a je v stálom pohybe) sa vybral na svoju prvú cestu po nebeskej oblohe so stádom nafúkaných a odvážnych mrakov.

Keď letel ponad ohromnú sahariskú púšť, skúsenejšie mračné ho povzbudzovali: "Len leť, leť! Ak sa zastavíš, tak je po tebe."

Mráčik bol zvedavý, ako všetci mladí, a tak prekázol pod stádo mračien, čo sa podobalo na huf uštvaných bizónov.

"Čo robíš? Pohni sa!" zafučal za ním vietor.

Mráčik zbadal duny zlatého piesku. Bol to nádherný pohľad a popri tom ľahúčko plachtil po oblohe. Zdalo sa mu, že duny sú ako zlaté mraky, lúskané vetrom.

Jedna z nich sa naňho usmiala.

"Čao", povedala mu. Bola to veľmi pôvabná duna, čerstvo vymodelovaná vetrom, ktorý sa pohrával s jej trblietavou šticou.

"Čao! Volám sa Láčik," predstavil sa obláčik.

"A ja som Una", povedala duna.

"Ako sa ti tam dole žije?"

"Dobre... Na slnku a vo vetre. Je tu trocha teplo, ale zväčša sa to dá vydržať. A ty sa máš ako?"

"Na slnku a vo vetre... a k tomu veľa lietania po nebi."

"Môj život bude veľmi krátky. Keď zaduje silný vietor, asi zmiznem."

"Mrzí ťa to?"

"Trochu. Zdá sa mi, že tu nie som na nič."

"Aj ja sa čoskoro premením na dážď a spadnem. Je to môj osud."

Duna na chvíľu zaváhala a potom povedala: "Vieš, že má dážd' voláme raj?"

"Nevedel som, že je taký dôležitý," povedal mráčik.

"Počula som, ako nejaké staré dumy hovorili, že dážd' je krásny. Po ňom sa vraj prikrývame zvláštnymi vecami, ktoré nazývame rastliny a kvety."

"To je pravda. Videl som ich."

"Ja ich krásu nikdy neuvidím," povedala nakoniec duna.

Obláčik sa na chvíľu zamyslel a povedal: "Mohol by som na teba zapršať ja..."

"Ale umrieš..."

"Ale ty zakvitneš," povedal mráčik.

Začal padať a premenil sa na dúhový dážd'.

Na druhý deň malá duna zakvitla.

Jedna z najkrajších modlitieb, čo poznám, hovorí: "Pane, urob ma lampou. Ja síce zhorím, ale podarujem svetlo."

Milí priatelia, blžia sa Vianoce. Darujme si "svetlo". Šťastie zo šťastia iných je užasný pocit. Ochutnajte ho aj Vy! Radujte sa z toho, čo máme. Kto veľa žiada, veľa mu chýba.

Šťastné prežitie sviatkov Vianoc s láskou a spokojnosťou v srdci Vám všetkým žela

M. Pilarová

Abstinentské centrum Nádej

Informačné centrum
Skupina AA "Nádej"
AL - ANON "Dôvera"
Klub abstinentov

pondelok, utorok od 15.00 do 16.00 h
pondelok o 16.00 h
streda o 16.00 h
štvrtok od 15.00 do 17.00 h

Z ČINNOSTI K L U B U DÔCHODCOV

Ludský život môžeme prirovnať k prírode, jar, leto, jeseň, zima. Jar je siatie semena do zeme - detstvo, mladosť - príprava na život. Leto, úroda - aktívna práca. Jeseň zber úrody - bilancovanie aktívneho života človeka. Je úžasný tento kolobeh v prírode, ale aj v ľudskom živote. V každom období má svoje čaro i naša jeseň života, len treba si nájsť chvíľu času aj pre seba a svoje záujmy. Snažme sa ešte náš život obohatiť o pekné veci, priateľstvo, záujmovú činnosť, ktorá obohati náš život. Šiesteho októbra sa konalo literárne popoludnie so spomienkou na M. Kukučína s ukázkami

z Rysavej jalovice a Neprebudeného, ôsmeho októbra sa členovia zúčastnili na vystúpení hudobnej skupiny Senzus v našom meste. Trinásteho októbra sme sa zúčastnili na prednáške o bylinkách a koreninách v galérii M. Galandu, kde vystúpila spevácka skupina žien z Dubového. Dvadsiateho prvého októbra sa konala pri príležitosti Mesiaca úcty k starším slávnostná schôdza s kultúrnym programom žiakov ZUŠ a študentov Pedagogickej a sociálnej akadémie. Všetkým účinkujúcim a pedagógom, ako i vedeniu kúpeľov srdečne ďakujeme za krásne popoludnie. Tretieho novembra sme si pietnou spomienkou spomenuli na našich zosnulých členov. Opustilo nás 12 členov v tomto roku, medzi nimi i náš bývalý vedúci Ernest Surový. Česť ich pamiatke! Dvanásteho novembra to boli rybacie hody, pohostenie s pečenými rybami a zemiakovým šalátom. Hostinu nám pripravili pán Sekereš, ryby, šalát pán Haviar a členky KD. Osemnásteho novem-

bra sa konalo spoločné zasadnutie výboru s vyhodnotením činnosti za II. polrok v Klube dôchodcov Turčianske Teplice a družobného klubu v Kremnici a dvadsiateho štvrtého novembra sme si spomenuli literárnym popoludním Jána Smreka pri príležitosti 150. výročia jeho narodenia.

Recept na vianočnú pohodu:

*Veľa ľudskej blízkosti,
vrelých úsmevov,
nežných objatí, porozumenia
- to všetko premiešať a pravidelne dávkovať!*

*Krásne Vianoce,
veľa šťastia, zdravia
a spokojnosti
Klub dôchodcov
Vám všetkým
želá*

E. Štroffeková

Centrum voľného času ÚSMEV

MYŠI TROCHU ŠIŠI

Dňa 5. novembra zavítali do CVČ úsmev študentky PaSA Turčianske Teplice pod vedením pani profesorky Koričanskej so svojím divadelným predstavením pod názvom "Myši trochu šiši". Dievčatá spríjemnili veselým a humorným vystúpením popoludnie mladším kamarátom v ŠKD pri ZŠ Školská. Deti sa zasmiali a zároveň boli nenápadne vtiahnuté do predstavenia. Touto ukážkou sme chceli deti motivovať a vzbudiť v nich záujem o divadlo a divadelný krúžok, ktorý rozbiehame v CVČ. Záujemcovia ozvite sa! Pani profesorka a dievčatám ďakujeme a už teraz sa tešíme na ďalšie spoločné podujatia.

SPRÁVNY CHLAPEC, SPRÁVNE DIEVČA

V mesiaci novembri sme organizovali školské kolá súťaže "Správny chlapec, správne dievča" pre žiakov 3.-4. ročníkov s postupom do okresného kola. Súťažilo sa v štyroch disciplínach. Predstavenie sa, kde v krátkosti rozprávali o sebe, svojich záujmoch a rodine. V druhej disciplíne sme preverovali znalosti v oblasti rozprávok. Tu sme chceli vedieť, akú majú úroveň čítania a poznania rozprávok.

Zistili sme, že deti majú lepší prehľad o počítačových hrách ako o rozprávkach. V tretej súťažnej disciplíne sme preverovali pamäť. Deti si mali zapamätať 10 obrázkov. To prejavili výborné schopnosti. Záverečná disciplína bola zábavná ako pre súťažiacich, tak aj pre divákov a porotcu. Súťažiaci boli na chvíľu modelmi a modelkami, ktoré sa predvádzali na improvizovaných mólach. Deti prejavili pohybové schopnosti, sebavedomie a dôvtip, ale aj seriózne vystupovanie. Víťazmi sa stali Barbora Rakovanová a Henrich Hammer zo ZŠ Sklené, Mirka Tesáková a Daniel Thomka z Mošoviec, Veronika Brngalová a Matúš Čierny zo Slovenského Pravna, Petra Pišová a Martin Gavorník z Turčeka, Heidi Hoghová a Peter Talafús z Hornej Štubne. Srdečne blahoželáme.

Úsmevné názory žiakov na to, ako si predstavujú správneho chlapca: priateľský, kamarátsky, športovec, môže trochu nadávať, ale nesmie piť ani fajčiť.

Na správne dievča majú takýto názor: pekná blondínka, musí sa pekne obliekať, trochu dobre učiť, pomáhať ostatným a dobre variť.

OKRESNÉ KOLO V ŠACHU

Dňa 4. novembra už od skorých ranných hodín herňa CVČ Úsmev bola obsadená skúsenými šachistami, ktorí si erali svoje schopnosti a sily v okresnom kole šachu, určenom žiakom základných a stredných škôl. Po prvý krát sme súťaž posunuli aj pre najmenších žiakov 1-4. roč. ZŠ. Túto možnosť využila ZŠ Horné Rakovce a Horná Štubňa. Hlavným rozhodcom, ktorý starostlivo dohliadal nad priebehom súťaže 11 žiakov bol skúsený a ostrieľaný šachista pán Ondrej Bosík. Je našim stálym a verným členom. Touto cestou mu veľmi pekne ďakujeme. Súťaž prebiehala vo viacerých kolách a jednotlivých kategóriách. Nepostupová bola kategória mladších žiakov 1.- 4. roč., ktorí napriek tomu preukázali obrovskú bojovnosť a rozvážnosť. Ďalej súťažili žiaci ZŠ, žiačky ZŠ a študenti SŠ. Prví dvaja v každej kategórii postúpili do krajského kola, ktoré sa konalo 17. novembra v Liptovskom Mikuláši, a ktoré nebolo veľmi úspešné pre našich okresných víťazov. Všetkým srdečne blahoželáme a šachovému výboru ďakujeme za zapožičanie šachovnic a hodín.

Umiestnenie v súťaži bolo takéto:

Žiaci ZŠ	1. Lukáš Jančoška, ZŠ Školská ul.
	2. Erik Mesík, ZŠ Horná Štubňa
	3. Tomáš Grofik, ZŠ Školská ul.
Žiačky ZŠ	1. Martina Kopčanská, ZŠ Školská ul.
	2. Mária Ďurisová, ZŠ Školská ul.
	3. Janka Pinčiarová, ZŠ Školská ul.
Študenti SŠ	1. Pavol Daubner, SOUPaR Mošovce
	2. Ondrej Pastierik, SOUPaR Mošovce
	3. Miloš Siklenka, SOUPaR Mošovce

Žiaci ZŠ 1.-4.

1. Jakub Šarlina, ZŠ Horné Rakovce
2. Peter Talafús, ZŠ Horná Štubňa
3. Radko Dostál, ZŠ Horné Rakovce

FUTBALOVÉ ŽONGLOVANIE

Počas celého mesiaca sa konala súťaž vo futbalovom žonglovaní. Bol to trojboj: žonglovanie s futbalovou loptou "ľavá - pravá", hlavičkovanie (bez prerušenia inou časťou tela), žonglovanie s futbalovou loptou vo futbale povolenými časťami tela. Záujemci prichádzali postupne a všetky ich výkony boli starostlivo zaznamenané. Po ukončení súťaže budú víťazi odmenení. Zatiaľ sa výborne darí Betke Piškovej a Jakubovi Lukáčovi zo ZŠ Školská.

HOKEJBAL

Dňa 18. novembra sme úspešne odštartovali dlhotrvajúci hokejbalový turnaj. Stretnutia sa konajú každý nedeľný utorok od 14.30 hod. v telocvični ZŠ na Školskej ulici. Podmienka je športová obuv a oblepená hokejka.

Anna Miklošová

ŠPORT V CENTRE VOLNÉHO ČASU

Vitajte medzi nami!

Matej Lukáč

Nikola Vráblová

BLAHOŽELÁME!

Blahoželáme našim spoluobčanom k životným jubileám, ktorých sa dožili v november 2003

60 rokov

Vladimír Gregor
Anna Ivaničová
Katarína Vámošiová
Ján Zelienska

90 rokov a viac
Judita Budiská
Katarína Muchová
Mária Soboňová

70 rokov

Ján Hrča
Jozef Kováč

80 rokov
Karol Boďa

MANŽELSTVO UZAVRELI

PETER ŠTRBÁK

MICHAELA FILOVÁ

Lúčime sa...

Belo Szabo
Ján Fabian
Miroslav Fidirik
Mária Ďurišová
František Mesiarik
Augusta Ďurďiková
Emília Vojtová
Ján Dubovec
Viktor Šurin
Agneša Hritzová
Marta Ostrovská
Anna Dubovcová

Na tomto mieste môžu byť uverejnené spomienky, blahoželania pre Vašich blízkych. Text prípadne fotografiu môžete priniesť do kancelárie Kultúrnej a informačnej agentúry mesta Turčianske Teplice, Partizánska 1(budova MsÚ).
Č. tel. 4923229

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

LIKVIDÁCIA VEĽKO OBJEMOVÉHO ODPADU

Technické služby mesta organizovali v druhom polroku roku 2003 dvakrát zber veľkoobjemového odpadu. Zber bol naplánovaný na vopred stanovené dni, ktoré boli v dostatočnom časovom predstihu zverejnené formou letákov a vyhlasovaním v miestnom rozhlase v meste a prímestských častiach. Výsledok zberu nepriniesol očakávaný výsledok. Obyvatelia si možno ešte neuvedomujú prínos takéhoto zberu pre ich domácnosti.

I naďalej sa pri kontajneroch nachádza odpad ako:

- ✗ akumulátorové batérie
- ✗ chladničky
- ✗ televízory
- ✗ rádiá
- ✗ pneumatiky,

ktoré sa mali odovzdať v rámci zberu veľkoobjemového odpadu.

Týmto svojim konaním niektorí obyvatelia znečisťujú a ohrozujú životné prostredie, pritom odpad môžu odovzdať v pracovných dňoch v areáli Technických služieb bezplatne.

V roku 2004 budú Technické služby pravidelne jedenkrát za štvrtrok organizovať zber veľkoobjemového odpadu. Termín zberu bude v dostatočnom časovom predstihu oznámený občanom v mestskom rozhlase.

Musíme dúfať, že obyvatelia si na takýto spôsob zberu veľkoobjemového odpadu zvyknú a pochopia význam jeho realizácie.

Dušan Vojtek
riaditeľ TS

Poškodená lavička v parku pri železničnej stanici

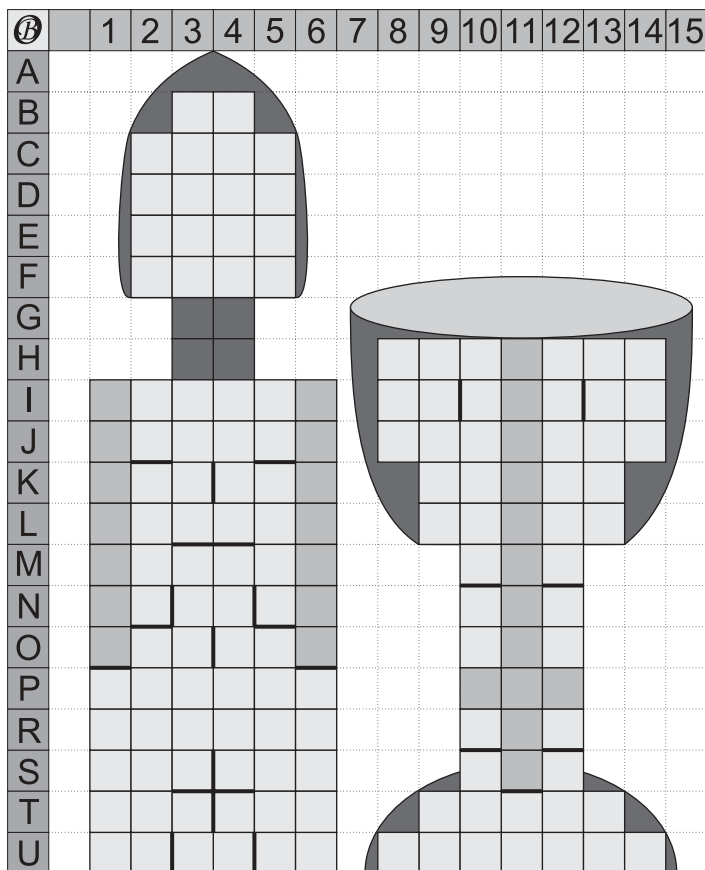

TRÁPI NÁS TO?

Polámané stromky na Kúpeľnej ulici

KRÍŽOVKA OD ONDREJA BOSÍKA

Tajnička

Vodorovne:

B. Majstrovstvá sveta (skr.) C. Literárna agentúra. D. Súčasť aromatických olejov. E. Mladá sliedka. F. Slovenská populárnohudobná skupina. H. Nestihol spoj. I. Opakovane roztav - nemecké osobné zámeno - ako - predložka. J. Utreli na povrchu - neťahajú zbraň z pošvy. K. Strácaj sa (hovor.) - meno Rapaičovej - nesený (po česky). L. Sibírska rieka - staršie vydavateľstvo. M. Patriace Janovi - angl. ženské meno. N. Podpis anonyma - zníž. tón e - skratka rýchlavlaku - poľná burina. O. Dlhé obdobie - biblický moreplavec - staročeské zámeno. P. Časť auta - ŠTVRTÁ (POSLEDNÁ) ČASŤ TAJNIČKY. R. Ušanoval, zachoval - hlas kvočky. S. Jestvoval - švédské muž. meno - samec hov. dobytky. T. Armádný telovýchovný klub (skr.) - otrok (básn.) - preriová šelma. U. Popevok - zvrtné zámeno - starší apriórny umelý jazyk - nezúčastňuj sa rokovania.

Zvisle:

1. PRVÁ ČASŤ TAJNIČKY - býv. slovenský karikaturista. 2. Jazero (po angl.) - Regal Trophy (rugb. skr.) - rumunský maliar - staré vozidlo (po česky, prenes.). 3. Strovil - skratka býv. reklamného podniku - talianske mesto - skratka pre kus. 4. Storaká (arch.) - diel (po nem.) - základné usporiadanie, plán - egyptský boh slnka. 5. Meno speváka Mikuška - zn. hlinika - dokonči vitie - české muž. meno. 6. DRUHÁ ČASŤ TAJNIČKY - spojka, vyjadrujúca vylučovací vzťah. 8. Pojem v budhizme - zn. dusika. 9. Sladkovodná ryba - EČV okr. Košice. 10. Ženské meno - súhrn vozidiel, alebo iných mechanizmov - búraj (kníž.). 11. TRETIA ČASŤ TAJNIČKY - český hovorový súhlas. 12. Kazein (po čes.) - značka (staršia) obkladačiek - guľovitá baktéria. 13. Domáce meno Anny - značka ruských lietadiel. 14. Predmestie Viedne - chem. zn. jódu.

Pomôcky: Ake, Omolon, Artia, Aman, Teil, Estera, pyr

OSOBNÉ ROČNÉ VIBRÁCIE (ORV) OKIENKO DO NUMEROLÓGIE

pokračovanie z predchádzajúceho čísla

Ročné vibrácie vyvolané číslami v dátume narodenia nám, rovnako ako iné aspekty dátumu narodenia, povedia mnoho o povahe a schopnostiach každého z nás. Čísla samé vytvárajú vibráciu a táto vibrácia má pre každý rok svoj špecifický význam. Hovorí sa im osobná ročná vibrácia. Účinky každej vibrácie trvajú po dobu dvanástich mesiacov, od jedných narodenín k druhým. Tieto vibrácie prebiehajú v deväťročných cykloch, každý rok prináša zmenu vibrácie od jednotky po deviatku a potom sa vracia späť k jednotke. Na začiatku každého ďalšieho deväťročného cyklu je v človeku nazbieraných už dosť skúseností a jeho vedomie je rozvinuté natoľko, aby mohol začať nový cyklus vo vyššej rovine.

Keď sčítate čísla úplného dátumu narodenia dohromady a získané číslo potom ďalším sčítaním zredukujete na číslo medzi jednotkou a deviatkou, môžete určiť vibráciu, v ktorej ste začali svoj život. Toto číslo bude pri každých narodeninách iné, rok za rokom sa bude pohybovať smerom k deviatke a pri ďalších narodeninách potom začne znovu od vibrácie jednotky.

Príklad: Narodeniny 24.10.2003 $2+4+1+0+2+0+0+3=12=1+2=3$ Osobná ročná vibrácia tohto človeka od narodenín roku 2003 do narodenín roku 2004 je 3.

Čo teda čísla osobnej ročnej vibrácie znamenajú?

7 - zmeny, ktoré sa môžu bolestne dotknúť citov v oblasti priateľstva, milostných vzťahov, doma aj v práci, vnútra človeka - rok veľmi namáhavý. Zmyslom problémov je prinútiť človeka, aby sa vrátil k vlastným vnútorným zdrojom, uvedomil si svoju silu a začal spoliehať skôr na seba. Je to rok duchovného pokroku, ktorý bude človeka nútiť zaoberať sa duchovnými otázkami (smrťou, posmrtným životom a pod.). Môže ho postihnúť choroba, alebo strata niekoho blízkeho. Možno bude musieť niekoho ošetrovať, alebo prejavíť pochopenie ľuďom v ťažkej životnej situácii. Môže sa stať, že sa pristihne pritom, že zabúda na vlastné trápenie, aby pomohol druhému. V tom spočíva všetko tajomstvo, aby sa dokázal povzniesť nad vlastným "ja". Potom zistí, že jeho problémy nie sú ani tak strašné. Potreba zaoberať sa väčšou mierou druhými a ponúknuť im svoju podporu. Svoje problémy riešiť trpezlivosťou, rozhovorom, porozumením - potom dosiahne najvyššieho stupňa vývoja.

8 - môže získať rovnováhu a klud a vyťažiť z predchádzajúcich skúseností pochopenie a silu. Jeho úspech závisí od toho, ako sa mu darilo doteraz. Buď sa dočká náležitej odmeny, alebo spravodlivej odplaty. Obdobie činorodé a nezávislé. Pri usmerňovaní energie konštruktívne, nevyvstanú pred človekom žiadne obmedzenia. Je treba veľa trpezlivosti, múdrosti k udržaniu sily, ktorá je v tomto období k dispozícii, v rovnováhe. Zdravie sa zlepši, telesná konštrukcia spevnie, vo vzťahoch je možné dospieť k šťastnej rovnováhe. Je potrebné jednať láskavo a poctivo, komunikovať s druhými čo najviac a čo najlepšie využívať svoju moc.

9 - predstavuje naplnenie a zakončenie cyklu. Niekedy môže mať človek pocit, že sa mu majetok, situácia a ľudia "vymykajú z rúk" a to v ňom môže vyvolať úzkosť a neklud. Môže spôsobovať veľa ťažkostí a zmätkov. Táto ORV má význam pre rast uvedomenia a osobnej zodpovednosti. Môžu zanikať priateľstvá a milostné vzťahy, môže sa sťahovať, meniť zamestnanie, podnikáť ďaleké cesty, meniť smer svojho snaženia, alebo stratiť niečo, čo má pre neho veľkú cenu. Zodpovednosť je na neho kladená formou sobáša, narodením dieťaťa, nákupom nehnuteľnosti, v zamestnaní, pri spoločenskej činnosti. Získavanie a odovzdávanie vedomostí naberá na význame. Hľad po poznání, aby sa zamyslel nad hlbším zmyslom svojej existencie. Zvýši sa akékoľvek podnikanie a zodpovednosť, taktiež uvedomenie a duchovný rozvoj. V človeku sa podnieti veľa myšlienok, ktoré so sebou potom prináša do nasledujúcej ORV 1. Má príležitosť niečomu sa priučiť a rozvinúť svoju osobnosť.

11 - ponaučenie môže byť duchovnej povahy a človek môže k sebe priťahovať inšpiračnú energiu na vyššej úrovni a tou potom ďalej inšpirovať iných. Toto ponaučenie, či príležitosť sa učiť, sa spravidla objavujú v búrlivých situáciách do 3 mesiacov po narodeninách. Zostatok roku prebieha v klude a v pohode. Naskytne sa príležitosť zapôsobiť na jemnejšie, skrytejšie city druhého. Môže rozvinúť svoje intuitívne schopnosti. Dokáže odhaliť a vyniesť na povrch city, ktoré druhí neboli schopní vyjadriť. Pri uplatnení intuície, prejavení priateľstva a ponúknutí pomocnej ruky môže dôjsť k veľkému uspokojeniu, tým sa vyhne stresu, ktorý by mal na neho veľmi vyčerpávajúci účinok.

Prípravila: Ing. Eva Mališová

"Na čo myslíte?" Vysoký, chudý chlap sa nepokojne zahniezdil na pohovke. Ležal na chrbte a zrak neprestajne upieral na masívny drevený strop.

"Máte deti, doktor?" opýtal sa náhle.

"Áno, dve dcéry."

"To je dobre. Človek by mal na tomto svete čosi po sebe zanechať." Opäť zmlkol.

"Povedzte mi niečo o sebe, Oliver."

"O mne?" ozval sa prekvapeným hlasom, akoby čakal, že otázka bude smerovať na akúsi neviditeľnú postavu v miestnosti. "Neviem, čo by ste chceli počuť."

"Skúste mi povedať, čo vás trápi."

Vykrútil hlavu. Vo výhľade mu bránilo vysoké kožené operadlo.

"Prečo myslíte, že ma niečo trápi?" v jeho hlase zaznela zvláštna zmes nervozity a hnevu.

"Prečo ste potom tu? Prečo ste ku mne prišli?" Neodpovedal.

"Nemôžem vás prinútiť rozprávať Oliver."

"Vadí mi, že vám nevidím do tváre, doktor," povedal náhle a nadvihol sa na pohovke. V miestnosti bolo šero. Tmavé závesy na oknách neprepúšťali dnu takmer žiadne svetlo. Za jeho chrbtom stál mod-

erný pracovný stôl. Vedľa neho bolo kožené kreslo, v ktorom sedel psychológ. Na tvár mu padal tieň. Stretli sa len raz a Oliver si ho zrazu nevedel vybrať v pamäti.

"Čo sa deje Oliver? Nechcete o tom hovoriť?"

"Nie, ešte nie."

... Vyzrel von oknom. Stmievalo sa. Zapadajúce slnko zaplavilo oblohu tým najtmavším odtieňom purpurovo-zlatej farby. Končiare hôr utopené v ťažkých popolavých mrakoch vzbíkli karminovým

ako osúchaný lak na barovom pulte, praskajúce platne Elvisa Presleyho a vyblednutý nápis Continental club tiahnucci sa cez všetky okná. Pracovala tu od nepamäti a bola jedinou osobou, na pleci ktorej sa mohol noc čo noc vyplakať. Teraz mala 42 rokov a majiteľ, ktorý sa pokúšal prerobiť bar na pochybnú putiku, ju chcel vyhodiť na ulicu. Bola jednoducho pristará.

"Nič nie je v poriadku," pomyslel si. "Tento svet je úplne chorý."

"Povedz, si šťastná, Mona?"

SVET POTREBUJE HRDINOV

Katka Šipulová

plameňom.

"V podstate sú všetci ľudia rovnakí. Tvária sa, že ťa počúvajú, ale v skutočnosti myslia len na vlastné problémy a čakajú na okamih, kedy budú môcť sami prehovoriť. Svet je ochotný vypočuť a pochopiť len hrdinov. A ja nie som hrdina," povedal Oliver Rieger dvíhajúc k ústam ďalší pohárik broskyňovej vodky.

"Všetko v poriadku Ole?" Zdvihol hlavu. Tupo sa naňho usmiala a ďalej mechanicky utierala sklenený pohár.

Mona. Patrila k tomuto baru tak,

Položila pohár a zamyslene sa dívala kdesi za neho.

"Čo ja viem? Asi hej."

"To predsa musíš vedieť!"

"Žijem zo dňa na deň, Ole. Bojujem o tento mizerný plat, ktorý mi ledva vystačí na zaplatenie nájomného. Každý večer si vydýcham, že som nedostala výpoveď ... že sedím v teplom byte, keď vidím ľudí na ulici, trasúcich sa od zimy. Ak máš na mysli takéto šťastie, tak potom - áno, občas som šťastná." Pozorne sa jej zaďaľoval do tváre. Akoby ňou to, čo povedala, vôbec nepohlo.

"Zlatko, ty si priveľký romantik. Teba ešte baví zamýšľať sa nad zmyslom tohto zmrzačeného sveta. Ja už na také veci nemám silu."

Sklonil hlavu. "Toto mi už dnes povedali."

"Majer?" Prikývol.

"Roztrhal moju prácu a povedal mi, že mám za nim prísť, až si konečne zložím ružové okuliare."

"Starý zoschnutý filister," precdila pomedzi zuby. "Nič iné nie je. Ten sarkastický mizantrop chrlí všade okolo seba žlč, čo mu namiesto krvi koluje v žilách."

"Vieš, čoho sa najviac bojím," pokračoval nevsímajúc si ju. "Že má pravdu. Že zo mňa nikdy nebude dobrý spisovateľ ..."

"Tak nehovor, Ole. Nesmieš zahodiť svoje ideály. Tento svet potrebuje ľudí ako si ty, ľudí nenakazených vírusom materializmu a pokrytectva, ver mi." Žoviálne naňho zmurkla.

"Svet potrebuje hrdinov." Smutne sa usmial. "Neviem, čo by som si bez teba počal Mona."

Licami jej prebehol rumenec. Netušila, čo mu na to povedať. Dopil pohár, ktorý mal pred sebou a zoskočil zo stoličky. Náhle sa mu podlomili koliená. Rukou sa musel pridržať pultu.

"Tak vidíš! Ani piť neviem."

pokračovanie v budúcom čísle

ORIEŠKOVÉ KOŠIČKY

210 g hladkej múky, 30 g práškového cukru, 1 balíčka vanilínového cukru, 100 g masla alebo rastlinného tuku, 2 žltky, 1 ČL postrúhanej citrónovej kôry, lieskové oriešky na zdobenie

Orieškový krém:

100 g masla alebo rastlinného tuku, 100 g práškového cukru, 1 PL rumu, 50 g lieskových orieškov

Z múky, cukru, vanilínového cukru, masla, žltkov a citrónovej kôry vypracujeme vláčne cesto, ktoré dáme do chladu na hodinu odpočinúť. Potom z cesta tvoríme malé guľky, ktoré vtlačíme do košíčkových formičiek a upečieme. Pečieme 10 minút pri teplote 180°C. Ešte teplé opatrne vyklopíme a necháme vychladnúť. Do vychladnutých košíčkov ozdobne nastriekame krém a ozdobíme nasekanými lieskovicami.

Príprava orieškového krému:

Oriešky nasucho opražíme, pomocou utierky osúpeme a pomelieme. Maslo vymiešame do peny s cukrom, pridáme rum, oriešky a premiešame.

KOKOSOVÉ KEKSY

300 g hladkej múky, 200 g rastlinného tuku, 100 g kryštálového cukru, 100 g strúhaného kokosu, 1 žltok, strúhaný kokos na zdobenie

Bielková poleva:

1 bielok, 120 g práškového cukru, 1 ČL citrónovej šťavy

Strúhaný kokos nasucho opražíme (pražíme dovtedy, kým nezačne ružovieť). Tuk, cukor a žltok vymiešame do peny, pridáme opražený kokos, múku a vypracujeme hladké cesto. Z cesta formujeme valčeky s priemerom asi 3 cm, zabalíme ich do mikrotónovej fólie a dáme do chladu na 2 hodiny odpočinúť. Potom valčeky pokrájame na kolieska hrubé 1 cm, uložíme na plech na papier na pečenie a pečieme 12 minút pri teplote 190°C. Po vychladnutí potrieme bielkovou polevou, posypeme strúhaným kokosom a necháme uschnúť.

Príprava bielkovej polevy:

Bielok, cukor a citrónovú šťavu vyšľaháme do peny.

Dobrá rada:

Keksy majú niekoľko predností. Príprava cesta a pečenie je veľmi jednoduché, dajú sa dobre skladovať, ale tiež vhodnou úpravou, napr. poliatím čokoládou získajú vzhľad sviatočného pečiva. Pečieme ich na plechu, na ktorý dáme papier na pečenie.

Z NAŠHO RECEPTÁRA

KÁVOVÉ TORTIČKY

2 ČL Nescafé, 1 PL vriacej vody, 125 g rastlinného tuku, 100 g práškového cukru, 1 vajce, 200 g hladkej múky, 100 g maizeny, čokoládové kávové zrná alebo čokoládové lentilky na zdobenie

Krém:

100 g bielej čokolády, 2 PL cukru, 30 g rastlinného tuku, 2 PL mlieka, 1 ČL Nescafé

Čokoládová poleva:

75 g bielej čokolády, 75 g tmavej čokolády, 80 g stuženého tuku.

Tuk s cukrom a vajcom vyšľaháme do peny, pridáme rozpustené Nescafé, múku zmiešanú s maizénou, vypracujeme cesto, ktoré dáme do chladu 30 minút odpočinúť. Potom cesto rozvaľkáme na hrúbku 3 mm a vykrajujeme kolieska s priemerom 3-4 cm, uložíme na plech a upečieme. Pečieme 10 minút pri teplote 180°C. Po vychladnutí tortičky naplníme krémom, polejeme čokoládovou polevou a ozdobíme kávovým čokoládovým zrnom.

Príprava krému:

V horúcom vodnom kúpeli rozpustíme bielu čokoládu, necháme takmer vychladnúť (nie stuhnúť), pridáme cukor, tuk, Nescafé rozpustené v mlieku a vyšľaháme do peny.

Príprava čokoládovej polevy:

Bielu a tmavú čokoládu rozpustíme s tukom v horúcom vodnom kúpeli a dohľadka vymiešame.

VIANOČNÉ ZVYKY

V súčasnosti prežívame Vianoce v spoločnosti televíznych obrazoviek a dobrého jedla. Vianočné zvyky a tradície sa vytrácajú z našich domácností a pomaly sa stávajú len akousi spomienkou na našich predkov. O tom ako prežívali Vianoce naši starí rodičia a prarodičia sa dozvedáme pomaly len z filmov a kníh. My sme pre vás vybrali niekoľko zaujímavostí o tom, čo všetko ľudia robili na počas vianočných sviatkov, keď nemali televízory ani rádiá.

ŠTEFAN

Na druhý sviatok vianočný (26. december) sa nevzťahovali prísne obmedzenia, a tak bola celková atmosféra uvoľnenejšia, veselšia. Keďže od začiatku decembra do prvého sviatku boli zakázané zábavy, mládež využila hneď prvý deň, na ktorý sa zákaz nevzťahoval a usporadúvala štefánske zábavy. Mládeni zvykli ma Štefana obchádzať domácnosti, v ktorých mali dievčatá. Prichádzali s vinšovaním a niekedy aj so šibaním a s oblievaním, aby boli dievčatá po celý rok zdravé a svieže. Odovzdávali pozvánku na zábavu a zbierali peniaze na zaplatenie muzikantov a naturálne na občerstvenie.

SILVESTER

Zvyky pestované na Silvestra (31. december) sa v mnohom podobali na zvyky Štedrého dňa, boli však menej intenzívne a menej obradné. Podobne ako na Vianoce sa ani na Silvestra nesmeli nič vynieť z domu, čo sa zdôvodňovalo tým, že by vyhynula hydina. Príchod ženy ako prvej návštevníčky znamenal nešťastie, preto už od rána chodili po domoch tzv. polazníci s vinšovaním. Silvestrovská večera bola takmer taká istá ako štedrovečerná, avšak s tým rozdielom, že sa mohli jesť mäsité jedlá. Atmosféru silvestrovských večerov dotvárali mládenci strelbou a práskaním bičom.

VTIP

Matka kúpila synčekovi na Vianoce dar a pýta sa otca:
- Kde ho mám schovať, aby ho predčasne nenašiel?
- Ak chceš, aby ho naozaj nenašiel, tak najbezpečnejšie miesto je kúpeľňa...

Štedrý deň (24. december) mal na území dnešného Slovenska viacero pomenovaní, z ktorých mnohé pochádzali od predkresťanských osláv zimného slnovratu. Pomenovanie Štedrý deň, ktoré je najrozšírenejšie a ktoré patrí k najstarším, je spomienkou na bohatú hostinu. Na označenie celého vianočného obdobia sa najčastejšie používa termín Vianoce, Sviatky alebo Hody. Zdobenia vianočného stromčeka je pomerne mladým kultúrnym javom. Na Slovensko sa rozšíril v polovici 19. storočia z nemeckej oblasti. Spája sa so staršou tradíciou, ktorá si vyžadovala, aby boli cez vianočné obdobie v dome čerstvé vetvičky. Spočiatku sa používal menší stromček, ktorý sa nezdobil, ale vešal nad štedrovečerný stôl. Používala sa i konštrukcia vyrobená z nastrihanej slamy, ktorá sa podobala na dožinkový veniec.

Celý Štedrý deň bol spojený s rôznymi úkonmi, prípravou špeciálnych jedál, so zvykmi a s poverami. Gazdiné ho často začínali tesne po polnoci, pretože s pečením mali byť hotové do východu slnka. Jedným z dôvodov bolo aj to, aby mali čím obdarovať koledníkov a vinšovníkov. Pečivo malo vo vianočných obradoch mimoriadne veľký význam. Jeho najstaršou formou boli placky z nekysnutého cesta, z ktorých sa časom vyvinuli typické vianočné oblátky. K najrozšírenejším nemäsitým jedlám štedrovečerného stola patrili opekance, ktorých pôvod možno hľadať v posúchoch. Časté boli aj koláče z kysnutého cesta. Hojnosť pečiva bola jedným zo spôsobov, ktoré mali podporiť dobrú úrodu v nastávajúcom roku. Na Vianoce sa musel každý najesť do sýtosti a jedlo muselo zostať aj na pohostenie návštev. Štedrý deň sa nazýval aj pôstny deň. Cez deň sa mohlo jesť málo alebo sa držal úplný pôst, čo trvalo do chvíle, keď sa ukázala prvá hviezda.

K najčastejším poverám spojeným so Štedrým dňom patrili rôzne úkony zamerané na ochranu hospodárstva. Na celom území Slovenska bolo rozšírené sypanie soli a hádzanie orechov, cesnaku alebo oblátok do studne, aby sa zabezpečil dostatok čistej pitnej vody. Nepriaznivým znamením bolo, ak ako prvá prišla do domu ženská návšteva. Chodenie vinšovníkov a koledníkov bolo vitaným sprestrením dňa a predzvesťou priaznivého osudu.

ŠTEDROVEČERNÁ VEČERA

Na Štedrý deň sa vyžadoval úplný pôst až do večere, ktorá mala charakter obradu s predne ustanoveným priebehom. Začínala sa spoločným modlením, pokračovala jedením oblátok s medom a opekancov a končila sa konzumáciou špeciálnych jedál. U evanjelikov bola prípustná konzumácia mäsa (klobása, huspenina), katolíci mohli jesť len rybacimu. Ani jeden chod sa nekonzumoval obvyklým spôsobom, ale dostal aj iný, magický význam. Ryba sa na štedrovečernú večeru jedla nielen ako pôstny pokrm, ale aj pre šupiny pripomínajúce mince. V nijakom prípade sa nesmeli jesť mäso z hydiny (spod peria), pretože by sa majetok rozletel. Častým pokrmom boli aj strukoviny (najmä hrach a šošovica), sušené ovocie a chren. V rôznych regiónoch sa sortiment jedál a zvykov dopĺňal. K tradičným štedrovečerným jedlám patrí polievka, najčastejšie z kyslej kapusty, šošovice, hrachu, fazule, niekde i zo sušených húb alebo z ovocia, prípadne kyslá obilninová polievka nazývaná kyseľ. Charakteristické boli rôzne druhy koláčov (kračun, štedrák) a pečiva, a to nielen pre rodinu, ale aj pre koledníkov, pastierov, ba i na kŕmenie dobytky. Po večeri chodievali dievčatá spievať pod obloky koledy, za čo ich domáci obdarovali koláčmi. O polnoci sa spoločne išlo na polnočnú omšu.

BOŽIE NARODENIE

Prvý sviatok vianočný (25. december) sa v minulosti považoval za Nový rok. Podľa rozšíreného zvyku prinášal niektorý člen domácnosti skoro ráno čerstvú vodu z potoka s pozdravom: Daj, Bože, dobrý deň, prvšia voda než oheň, narodil sa Ježiško v tento deň. Vo vode sa potom všetci obradne umývali a hodili do nej pár minci. Aj v prvý sviatok vianočný chodili po domoch vinšovníci najčastejšie so žartovnými želaniami.

Ja maličký, neveličký, pýtam si ja do kapsičky:

Kus koláča, kus mrváča,

Vypustím vám z kapsy vtáča.

Ak sa vám to nelíbi,

Vypustím i tri holuby!

Vinšovať chodili len blízki príbuzní, cudzí človek nemal v tento deň prísť do domu. Celý deň prevládala pokoj, pretože každý sa mal zdržiavať doma.

Z ČINNOSTI OZ FATRA- SPOLOČNOSŤ PRIATEĽOV BOJOVÝCH UMENÍ

V mesiaci novembri sa členovia nášho klubu rozhodne nemohli sťažovať na nedostatok akcií. Na svoje si prišli určite všetci. Už v prvý novembrový týždeň sa OZ Fatra rozrástlo o nových cvičencov. Pod vedením Erika Štefáka a Denisy Hankovej sa začali pravidelné tréningy Karate a Tae-Bo na Hornej Štubni. Boli sme milo prekvapení veľkým počtom cvičencov.

Dňa 14. a 15. novembra sa konal seminár Ju Jutsu, ktorý viedol Roman Kermendy (2.dan Ju Jutsu). Pozvanie prijali aj cvičenci z Banskej Bystrice. O nedostatok zábavy nebola núdza. Na záver semináru zložili úspešne naši dvaja členovia skúšky na vyššie technické stupne. Ostatní si budú musieť ešte do februára počkať; vtedy sa totiž opäť uskutoční seminár Ju Jutsu v Turčianskych Tepliciach. Tretí novembrový týždeň sme trénovali spoločne so srbským klubom.

Dňa 22. a 23. novembra sa uskutočnil stredo európsky seminár Iaido pod vedením pána Victora Cooka (7.dan Iaido, 5.dan Jodo) z Anglicka. Ak máte záujem o cvičenie v niektorom z oddielov Karate, Aikido, Ju Jutsu, Iaido, Jodo alebo Tae-Bo, nájdete nás v telocvični gymnázia na Horných Rakovciach. Všetkých Vás srdečne pozývame.

NOVÉ PRIATEĽSTVO

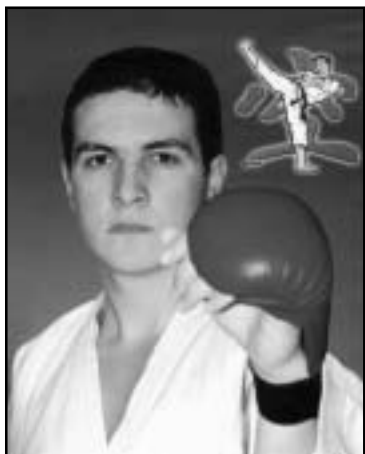
Spoločné tréningy znamenali obrovský prínos pre obidva kluby. Prvé tréningy boli sprevádzané nenápadným porovnávaním a nesmelými pohľadmi. Zo začiatku sme mali problém navzájom komunikovať, avšak táto bariéra sa rýchlo stratila. Spojila nás spoločná láska - Karate. Okrem tréningov sme mali niekoľko príjemných posedení. Predposledný deň sme sa všetci zabavili na diskotéke. Naši tréneri- pán Ostojić a pán Štefák podpísali dohovor o priateľstve. Smutní sme sa rozlúčili s našimi srbskými priateľmi a už teraz sa nesmierne tešíme na ďalšiu spoluprácu medzi obidvoma klubmi.

Marika Zemánková

Arandjelovackí karatisti v Turčianskych Tepliciach

V dňoch 16. - 23. novembra navštívili Slovensko a naše mesto členovia Klubu karate Arandjelovac zo Srbskej republiky a Čiernej hory. Boli to deti vo veku od 9 do 16 rokov, ktoré spojili návštevu Turčianskych Teplic so športových sústreďením. Pracovníci mestského úradu a Občianske združenie Fatra pripravili pre hostí zo Srbska zaujímavý program. Prezreli si naše mesto, kúpele, navštívili Kremnicu, Martin, Vrútky a Mošovce. Svojím rovesníkom z Turčianskych Teplic sa predstavili exhibičným vystúpením. O tom, že bolo na čo pozeráť, svedčí aj fakt, že ich sprevádzal majster sveta v karate so svojim otcom a zároveň aj trénerom. Aby sme sa dozvedeli o tejto zaujímavej výprave niečo viac, položili sme niektorým jeho členom niekoľko otázok.

MILAN OSTOJIĆ, majster sveta v karate, držiteľ čierneho pásu 2. DAN

◆ *Čo pre vás znamená titul majster sveta a čo všetko ste museli športu obetovať?*

Titul majstra sveta pre mňa znamená veľa, pretože som musel všetkých svojich súperov poraziť, aby mi tento titul patrilo. Je to najcennejšie, čo karatista môže dosiahnuť. Už väčšie ocenenie neexistuje. A aby som dosiahol to, čo som dosiahol, musel som veľa predovšetkým trénovať a športovo žiť. Musel som poslúchať svojho trénera, môjho otca všetko čo mi prikáže, musím splniť. Napríklad

na jednom tréningu som musel opakovať úder nohou do hlavy stokrát, aby som to ovládol dokonale. Pri tréningoch karate som vypotil najmenej 1000 litrov potu. Toto je jednoduchými vetami vypovedaná moja cesta k titulu majstra sveta.

◆ *Áké máte plány do budúcnosti?*

Chcem sa naďalej venovať karate, aby som v ťažkej konkurencii seniorov dosiahol titul majstra sveta. Chcem skončiť školu, aby som dosiahol vzdelanie advokáta, ako môj otec.

◆ *Nadviazali ste počas pobytu v našom meste nejaké priateľstvo?*

Áno, všetci karatisti z karate klubu FATRA sú našimi priateľmi a zvlášť tréner Erik Štefák. Všetci, s ktorými sme sa stretli u vás, sú a ostanú pre nás priateľmi.

VITOMIR OSTOJIĆ, tréner, predseda klubu a podpredseda Karate klubu Srbska

◆ *Ako dlho sa venujete tomuto športu a aké najväčšie úspechy máte za sebou?*

V tomto športe pracujem 30 rokov. Môj najväčší úspech je v tom, že za obdobie mojej trénerskej práce som vychoval šampióna - majstra sveta, môjho syna Milana. Je majiteľom čierneho pásu 2. DAN a bol dvakrát šampiónom európskeho karate v zápasení. V tej istej disciplíne bol štyrikrát za sebou majstrom Juhoslávie, Srbska a Čiernej hory a štyri roky reprezentuje Srbsko a Čiernu horu. Do dnešného dňa získal celkom 82 medailí a 18 pohárov ako najlepší účastník turnajov.

◆ *Áké sú podmienky pre bojové umenia u vás, dajú sa porovnať s našimi?*

Naše podmienky pre karate sú veľmi skromné. Trénujeme v malej telocvični po skupinách 10-15 karatistov. Trénujeme vo viacerých smenách. Mne sa zdá, že vaše podmienky sú omnoho lepšie ako naše. Pýtate sa prečo? No vy máte väčšiu telocvičňu a máte svoje tatami - my nemáme.

◆ *Áké dojmy si odnášate z nášho mesta?*

Z vášho mesta si odnášame len tie najlepšie dojmy. Ste veľmi príjemný národ. Darovali ste nám priateľstvo, lásku človeka k človeku a veľa pozornosti. Pracovníci mesta a kultúrnej agentúry nám pripravili zaujímavý program na každý deň nášho pobytu. Bolo nám tu veľmi dobre, oveľa lepšie, ako sme očakávali. Za všetko ďakujem pánovi primátorovi Jozefovi Turčányimu, Eva Mališovej a jej manželovi, sú to ľudia s veľkým "L". Verím, že vám budeme môcť vašu pohostinnosť vrátiť v takej istej miere u nás doma v Arandjelovaci.

ERIK ŠTEFÁK, tréner a predseda OZ FATRA - Spoločnosť priateľov bojových umení

◆ *Áké sú vaše dojmy zo spoločného sústreďenia vašich a srbských karatistov?*

Najskôr mi dovoľte aby som v mene celého Občianskeho združenia Fatra Spoločnosť priateľov bojových umení poďakoval mestu Turčianske Teplice za to, že nám touto cestou umožnilo nadviazať priateľské styky s významným klubom karate v našom družobnom meste v Srbsku. Naši srbskí priatelia sú veľmi milí ľudia s otvoreným srdcom. Prezili sme spolu tak na spoločných tréningoch ako aj po nich veľmi pekné chvíle.

◆ *Vieme, že váš klub dostal pozvanie do Srbska a Čiernej hory. Môžete nám o ňom povedať viac?*

Pán Ostojić nás ako prezident karate klubu a viceprezident Srbskej federácie karate pozval, aby sme dňa 7. februára 2004 ukázkami nášho tradičného karate, ktoré sa mu mimochodom veľmi páčilo, otvorili významný národný turnaj karate v Arandjelovaci, čo je pre nás nesporné veľké česť. Tento prezentácia nášho karate sa zúčastní jedenásť najúsilovnejších cvičencov nášho združenia. Okrem toho sa nám v lete rysuje príležitosť spoločného sústreďenia v Čiernej Hore na pobreží mora za veľmi výhodných finančných podmienok.

Rozhovor pripravila: Janka Oravcová a Nada Feriančíková

MLÁDEŽNÍCKY FUTBAL

Okrem tretoligového mužstva dospelých ŠK AQUA Turčianske Teplice robia dobrú reprezentáciu tomuto klubu a mestu aj mladí futbalisti ŠK AQUA. Po určitej stagnácii mládežníckeho futbalu v Turčianskych Tepliciach sa tohtoročná sezóna vyvíja pre obe žiacke mužstvá veľmi nádejne. Ich jesenné účinkovanie v III. lige skupiny B možno považovať za veľmi úspešné. Starší žiaci sú po polovici súťaže na veľmi sľubnom 2. mieste len s jednobodovým odstupom za mužstvom Chlebníc. Mladší žiaci dokonca vedú svoju skupinu s jednobodovým náskokom pred druhou Liskovou.

Veľkú zásluhu na uvedených výsledkoch majú najmä tréneri oboch mládežníckych mužstiev. Mladších žiakov vedie Pavol Kubovich a starších dvojica trénerov Jozef Vreštiak a Pavol Kravárik. Futbaloví priaznivci zaiste spoznali, že ide jedná o súčasné opory tretoligového kádra ŠK AQUA Turčianske Teplice. Náročný trend, ktorí zvolili v tréningovom pro-

cese, prináša prvé výraznejšie výsledky. Dovolím si povedať, že obe žiacke mužstvá herne dominujú vo svojich skupinách a predvážajú oku lahoďiaci futbal.

V jarnej časti súťaže všetci dúfame, že sa im podarí postúpiť do II. ligy, pretože výkonnostne majú určite na to, aby úspešne zabojovali aj v tejto náročnej súťaži. Je veľkou devízou, že v AQUE väčšiu pozornosť sústredili aj na mládež, pretože určite sa jej to vyplatí v budúcnosti. Mládežníci majú kladné vzory vo svojich tréneroch a je len na nich, ako sa svojej šancie chopia.

Predstavujeme Vám mužstvá starších a mladších žiakov ŠK AQUA Turčianske Teplice:

Starší žiaci - horný rad zľava - Matej Ursíny, Marek Frno, Jozef Šperla, Lukáš Lettrich, Michal Považan, Miroslav Hulička, Igor Vereš, Simon Adamčík, Peter Repañ, Jozef Lettrich. Dolný rad zľava - Marek Palovčík, Michal Hromada, Milan Očkaj, Tomáš Palovčík, Igor Hus, Milan Nemeč, kapitán mužstva, Michal Pukač.

Mladší žiaci - horný rad zľava - Juraj Uličný, Matúš Petrovič, Matúš Považan, Matej Greschner, Jakub Bulejčík, Dušan Méri, Martin Gíreth. Dolný rad zľava - Marek Sigut, Michal Páleš, Richard Domin, Michal Kollár, Matej Lukáč, Daniel Kurhajec, Ludovít Nováčik. V popredí zľava - Marek Hanzel, Vladimír Topor.

Bc. Igor Hus

Tabuľky po jesennej časti

3. liga starší žiaci B		3. liga mladší žiaci B	
1. Chlebnice	10 6 3 1 30:11 21	1. T. Teplice	10 9 0 1 36:4 27
2. T. Teplice	10 6 2 2 24:6 20	2. Lisková	10 8 2 0 34:12 26
3. O. Veselá	10 6 1 3 35:12 19	3. Sučany	10 5 3 2 24:12 18
4. L. Hrádok	10 6 1 3 30:15 19	4. Rabča	10 5 2 3 30:17 17
5. Lisková	10 5 3 2 25:13 18	5. Chlebnice	10 5 1 4 24:20 16
6. Sučany	10 4 4 2 20:14 16	6. Vrútky	10 4 2 4 16:14 14
7. Mutné	10 5 1 4 14:16 16	7. Mutné	10 3 1 6 18:27 10
8. Vrútky	10 3 2 5 26:28 11	8. O. Veselá	10 2 2 6 9:20 8
9. Tvrdošín	10 2 2 6 13:23 8	9. L. Hrádok	10 2 2 6 14:26 8
10. Rabča	10 1 3 6 14:23 6	10. Tvrdošín	10 2 1 7 7:27 7
11. S. Kríž	10 0 0 10 1:71 0	11. S. Kríž	10 2 0 8 6:39 6

ZAČIATOK HOKEJOVEJ SEZÓNY

V polovici novembra 2003 začala hokejová sezóna pre tri mládežnícke mužstvá HK Medokýš Turčianske Teplice, ktoré reprezentujú klub aj mesto v II. lige. Všetky zápasy mužstvá odohrali na ľade súperov, vzhľadom k tomu, že v Turčianskych Tepliciach nie je ešte v prevádzke umelá ľadová plocha. Mužstvo mladších žiakov vstúpilo do sezóny pod vedením Dušana Malatu a Daniela Páleša, starších žiakov vedie Igor Hus a dorastencov Ing. Milan Kolenik a Ing. Milan Hyčko.

Aj napriek tréningovým výpadkom dosiahli všetky tri mužstvá solídne výsledky, pričom v úvode sa stretli so silnými súpermi.

VÝSLEDKY

Mladší žiaci:

HKm Zvolen "C" - HK Medokýš Turčianske Teplice - 6:4,

góly: R. Hus 3, Špelda 1

HK Relax Rimavská Sobota - HK Medokýš Turč. Teplice - 8:2

góly: Hruz, P. Kováč

Starší žiaci:

ŠaHK Iskra Banská Bystrica - HK Medokýš Turč. Teplice - 5:2

góly: Kolčák, Mračko

HK Relax Rimavská Sobota - HK Medokýš Turč. Teplice - 4:4

góly: Hudák, Mračko, Tomka, Zábojník

Dorast:

HK Hlohovec - HK Medokýš Turčianske Teplice - 3:8

góly: Veterník 3, Budoš a I. Kuchárik po 2, Kolenik

HK Relax Rimavská Sobota - HK Medokýš Turč. Teplice - 5:4

góly: Veterník 2, I. Kuchárik, Budoš

Po spustení umelej ľadovej plochy radi privítame aj najmladších záujemcov z radov detí 1. - 5. ročníka ZŠ, ktorí budú zaradení v hokejovej prípravke. Na tréningy prípravky je potrebné si priniesť korčule, hokejovú prilbu a hokejku.

Bc. Igor Hus

PRÍPRAVA NA ZIMNÚ SEZÓNU

V Medvedej doline na Čremošnom sa pripravuje TJ ŠKL Turčianske Teplice na zimnú sezónu. Je pripravený jeden lyžiarsky vlek pre dospelých a jeden detský. Dobré lyžiarske terény čakajú na zjazdárov i bežkárov v krásnom prostredí Národného parku Veľká Fatra. Veríme, že v tomto roku a v roku 2004 bude dobrá zima a dostatok snehu, čo si prajeme všetci a tešíme sa už teraz na vás, priatelia bieleho športu. Začiatok sezóny oznámime včas.

Vladimír Šenšel

Náš klub má za sebou ďalšiu úspešnú sezónu, sezónu roku 2003. Naši pretekári dosahovali

KPHC INFORMUJE

mimoriadne kvalitné výsledky, keď v Slovenskom pohári družstiev zvíťazili v poli 104 klubov z krajín Poľska, Česka, Maďarska a Rakúska so ziskom 1635 bodov pred Cyklistickým spolkom Žilina - 1445 bodov a tretím SK Jirí Team Ostrava. Na tomto úspechu sa podieľali predovšetkým v kategórii mini - Ličková, Štrenger, Špiriak, v kategórii propag - Ličko, Kubík, v kategórii dorast - Kubiková, Ličko, Šovčík, Jančoška, v kategórii propag - Kašuba, Bubelíny, sestry Šovčíkové, v kategórii juniorov - Krumplík a vo veteránskej kategórii Vičko. Nesmieme zabudnúť, že takýto úspech by nemohol byť dosiahnutý bez mohutnej podpory rodičov, funkcionárov, Mestského úradu Turčianske Teplice a v neposlednom rade všetkých partnerov KPHC.

Nesmiem zabudnúť dať do pozornosti širokej verejnosti, že dňa 21.11.2003 sa v Smoleniciach konalo vyhlásenie cyklistu roka 2003, kde si ocenenie Slovenského zväzu cyklistiky odniesol aj prezident nášho klubu Peter Vričan za rozvoj aktívnej cyklistiky a práce s mládežou, ktorému srdečne blahoželáme.

Všetkým priaznivcom horskej cyklistiky prajeme príjemné prežitie vianočných sviatkov a úspešný vstup do nového roku 2004.

Daniel Vričan, KPHC

Kalendár na rok 2004

Turčianske Teplice na historických fotografiách

si môžete zakúpiť v Mestskej knižnici
telefón: 4922727

Ospravedlenie

V článku "CVČ začalo svoju činnosť" bolo nesprávne uvedené umiestnenie v súťaži "Zemiakové kráľovstvo". Víťazmi boli deti zo ZŠ Dolná Štubňa pred Turčekom a Divakmi.

ATAK systems s.r.o. - predaj a servis výpočtovej techniky

(Turč.Teplice, Ul.Partizánska 4-budova pri pošte, tel. 490 1041-2)

Otváracie hodiny: PO-PIA 8.30 až 12.00, 13.00 až 16.30, SO,NE-zatvorené

ponúka :

- dátové médiá CD- R 700MB: cena s DPH	- komponenty výpočtovej techniky:cena s DPH
Platinum 52x 20,-	monitor 17" LG 773N 4848,-
Gigamaster bez obalu 12,-	multimediálna klávesnica Chicony 504,-
- dátové médiá CD- RW 700MB:	mikrofón s nálepkou 79,-
Imation 20,-	reproduktory Genius 06S 230,-
Gigamaster 42,-	- originál atr.kazety do tlačiarní HP
Verbatim 24x 55,-	kazeta č.20 ..... 1.220,-
- diskety 1.44MB:	kazeta č.27 820,-
Imation 15,-/ks	kazeta č.28 960,-

Ďalšie zaujímavé ceny a služby :

- obnova a plnenie tonerov do laserových tlačiarní
- internetové produkty ST online s kompletnou inštaláciou a nastavením
- počítačové zostavy podľa požiadavky zákazníka

Pozvánka

do Internetového klubu

Základná škola na ulici Školskej Vás pozýva na návštevu školského internetového klubu, ktorý bude otvorený pre žiakov aj pre verejnosť (2. poschodie učebňa č. 150) .

Otváracie hodiny:

Pondelok - piatok: 15.00 - 18.00 hod
Sobota - nedeľa: 14.00 - 17.00 hod

Cena pre verejnosť 10,- Sk za každých začatých 15 minút.

Otvárame 18. novembra 2003!

Tešíme sa na Vašu návštevu!

Informácie na tel. č. 043 /4922477
a na internete: www.zstut.edu.sk

Firma PETER ŠTRBÁK JAPEX

oznamuje cteným zákazníkom,

že prevádzka predajne náhradných dielov na motorové vozidlá je presťahovaná na Ul. SNP v Turčianskych Tepliciach - bývalé ČSAD.

Číslo telefónu: 49 01 991

Číslo faxu: 49 01 993

Mobil: 0905 6499 169

e-mail: japex@stonline.sk

Predám biely plastový stôl a 6 stoličiek cena 1000,-; sedáciu súpravu - zelený plyš cena 5000,-; obývaciu stenu ZOJA - čierna cena 5000,-.

Kontakt: 0905377697

Kúpime obrazy. Informácie: Rudolf Janec, Mošovce 360, tel. 0907 302 912

Kultúrna a informačná agentúra mesta Turčianske Teplice ponúka do prenájmu nebytové priestory vo viacúčelovej budove na ulici Kollárovej a v kine TURIÉC na Ul. 9. mája v Turčianskych Tepliciach.
Informácie: 492 32 29, 492 27 27.

Kultúrna a informačná agentúra
mesta Turčianske Teplice
ponúka na predaj knihu

Miroslav Bartoš
kto ťa pohladí

cena: 89,- Sk
v Mestskej knižnici

TEPLICKÉ SPEKTRUM

December
2003

5. DECEMBRA (PIATOK) 2003 - VÍTANIE MIKULÁŠA

Zábavné podujatie pre deti s Mikulášskou nádielkou.

Čas: 16.00 h.

Miesto: Sála kultúrneho domu

Účinkujú: PaSA Turčianske Teplice

10. DECEMBRA 2003 (STREDA) DRIŠČAK

Zábavný program hudobnej skupiny.

Čas: 19.00 h.

Miesto: Sála kultúrneho domu

Vstupné: 140,- Sk

11. DECEMBRA 2003 (ŠTVRTOK) - PÍŠEM TI OBRAZ A MAJUJEM BÁSNIČKU

Otvorenie výstavy akvarelov a poézie Miroslava Bartoša

Čas: 16.00 h.

Miesto: Galéria M. Galandu

12. - 13. DECEMBRA 2003 (PIATOK - SOBOTA) VIANOČNÉ TRHY

Čas: piatok 9.00 - 18.00 h

sobota 9.00 - 14.00 h

Miesto: mestská tržnica a spoločenská sála KIA

16. DECEMBRA 2003 (UTOROK) - BÚVAJ DIEŤA KRÁSNE

Vianočný koncert, ktorý vznikol v spolupráci s Turčianskych osvetovým centrom v Martine.

Čas: 16.30 h.

Miesto: Sála kultúrneho domu

Účinkujú: Detský folklórny súbor Lúčik, Drienok, Turiec a ženská spevácka skupina Hradisko-Vrútky

17. DECEMBRA 2003 (STREDA) - VIANOČNÉ KOLEDY

Koledovanie DFS Lúčik po meste.

Účinkujú: DFS Lúčik

31. DECEMBER 2003 (STREDA) - ROZLÚČKA SO STARÝM ROKOM A VÍTANIE NOVÉHO ROKA

Čas: 23.00 - 01.45 h

Miesto: Nádvorie pred LD Veľká Fatra

Program: zábavný program a ohňostroj

PREDAJNÉ AKCIE V SPOLOČENSKEJ SÁLE KIA

4. decembra 2003 čas: 9.00 - 17.00 h.

5. decembra 2003 čas: 9.00 - 17.00 h.

8. decembra 2003 čas: 9.00 - 17.00 h.

12.-13. decembra 2003 čas: 9.00 - 17.00 h.

18.-20. decembra 2003 čas: 9.00 - 17.00 h.

CVČ ÚSMEV

4. decembra	Penaltový festival
11. decembra	Okresné kolo súťaže "Správny chlapec, správne dievča"
12. decembra	Tvorivé dielne v PPDZ pre ZŠ Horné Rakovce
18. - 19. decembra	Výroba vianočných svietnikov
19. decembra	Pečenie vianočných medovníkov

Prázdninové podujatia:

22. decembra	10.00 h.	Stolnotenisový turnaj
23. decembra	10.00 h.	- herňa Vianočný miliónár pre 5.-6. roč.
	14.00 h.	- herňa Vianočný miliónár pre 7.-9. roč.
	10.00 h.	- telocvičňa Hokejbalový turnaj
	14.00 h.	- telocvičňa Hokejbalový turnaj
29. decembra	10.00 h.	Netradičné snehové figúrky
	13.00 h.	Tradičné stolové hry
30. decembra	10.00 h.	Výtvarné Vianoce v CVČ
	13.00 h.	Rozprávkové popoludnie s CVČ
31. decembra	10.00 h.	Korčuľovanie s CVŠ
	13.00 h.	Spoločenské hry, Vianočný futbalový turnaj
	15.00 h.	Vianočná besiedka

vítanie mikuláša

driščiak

vianočné trhy

vianočné koledy

December
2003

TEPLICKÉ SPEKTRUM

UČÍME SA INTERNET

Aktivity v @ BUFET - e na základe záujmu občanov

Čas: podľa záujmu denne v čase od 19.00 do 20.00 h.,
v sobotu od 19.00 do 20.00 h.

Miesto: @ BUFET v kine TURIEC pri LD Veľká Fatra

Program: Zaškolenie na internete pre všetky vekové kategórie.

Vstupné: 60,- Sk/hodinu

DECEMBER V KLUBE DÔCHODCOV:

8. 12. 2003 - Mikulášske posedenie s vlastným programom a kapustnicou.

20. 12. 2003 - Oslavy jubilanov za IV. štvrťrok 2003.

PROGRAM KINA TURIEC

6. a 7. decembra, sobota, nedeľa M P

CESTA DO FANTÁZIE

o 17.00 h.

Napätie, dobrodružstvo, prekvapenie... Na konci jednej ulice sa nachádzatajná cesta do fantázie. Silný príbeh, ktorý si ľahko našiel cestu k deťom na celom svete. Japonská animovaná rozprávka, ktorej sa ako prvej v históriipodarilo zariobiť viac ako 200 miliónov dolárov ešte skôr, ako sa dostala do kín v Európe alebo USA.

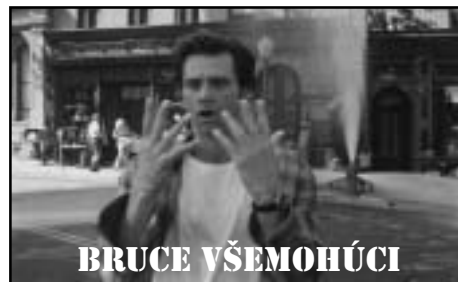

6. a 7. decembra, sobota, nedeľa M P od 12 r.

LIGA VÝNIMOČNÝCH

o 19.30 h.

Dobrodružný akčný film podľa komiksovej predlohy. Svetu hrozí zánik. Jediný, kto ho môže zachrániť je Allan Quartermain a jeho záchranná liga.
Hrajú: Sean Connery, Shan West a i.

9. a 10. decembra, utorok, streda M P od 12 r.

BRUCE VŠEMOHÚCI

o 17.00 a 19.30 h.

Čo by ste robili, keby ste mohli byť na týždeň bohom? Jim Carrey v komédii o najvyššej moci, Božom zásahu a dôkaze, že nebesá majú šibeničný zmysel pre humor.

13. a 14. decembra, sobota, nedeľa M N

PRCI, PRCI, PRCIČKY 3 - SVADBA

o 19.30 h.

Sú tomu štyri roky, čo sa na plátnach našich kín po prvý raz ukázal Jim a jeho snaha prísť o panictvo, o dva roky neskôr si našiel známosť a dnes je na rade svadba. Najprv ho však čaká poriadna rozlúčka so slobodou a obvyklé trapasy...

19. a 20. decembra, piatok, sobota M P

ČERT VIE PREČO

piatok o 13.30 h. sobota o 17.00 h.

Rozprávka o tom, ako moc lásky zvíťazila nad mocou pekelnou. Hrajú: I. Janžurová, J. Somr, J. Lábus a i.

20. a 21. decembra, sobota, nedeľa M P od 12 r.

HLADINA ADRENALÍNU

o 19.30 h.

Partia mladých snowboardistov musí uprostred veľhôr bojovať o prežitie po tom, akonáhodou odhalia úkryt nebezpečných zločincov. Vzrušujúci film plný naháňačiek na lyžiach, na snowboardoch, v helikoptérach, s padákmi, na raftoch, na motorkách ...

27. a 28. decembra, sobota, nedeľa M P

PÁN VEĽRÝB

o 17.00 a 19.30 h.

Magický filmový hit, ktorý dojíma milióny divákov. Príbeh priateľstva najmajstát-nejšieho tvora na Zemi a malého dievčatka. Od producenta "Pána prsteňov".

Pokladňa je otvorená 30 minút pred každým predstavením.

Vstupenky, objednané telefonicky, rezervujeme 15 minút pre začiatkom predstavenia. číslo telefónu: 4922567. Zmena programu vyhradená.